Cena numeru 25 groszy

Dziś 32 strony: 16 str. „Republiki“, 8 str. Dodatku Literacko-Naukowego i 8 str. dodatku p. t. „Panorama“

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XII | ŁÓDŹ. WTOREK, 24 GRUDNIA 1935 ROKU. | CENA NUMERU 25 GROSZY. | № 354

Niebezpieczeństwo na Morzu Śródziemnem

Konferencja przedstawicieli sztabów armij angielskiej i francuskiej.—Flota francuska z Atlantyku udaje się na Morze Śródziemne

Londyn, 23 grudnia.

(Pat) — Reuter komunikuje: **Jak donoszą, nastąpiło ostatnio w Paryżu spotkanie przedstawicieli sztabów armij lądowej i marynarki Wielkiej Brytanji i Francji. Rozmowy dotyczyły sprawy bezpieczeństwa na Morzu Śródziemnem i miały przebieg zadawalający.**

Sądzą, że minister Eden przeprowadził w tej sprawie w Genewie szereg rozmów z reprezentantami mocarstw, podczas których osiągnięto pewne rezultaty.

Ministerstwo wojny zapowiada wydanie poważnych zarządzeń w celu

MODERNIZACJI ARMJI

lądowej. Zarządzenia te przedewszystkiem będą zmierzały do motoryzacji.

W najbliższej przyszłości przewidywana jest motoryzacja brygady kawalerji, obecnie znajdującej się w Egipcie.

Pogłoski o tem, jakoby Wielka Brytanja zapewniła Francję, że min. Eden **nie będzie prowadził polityki sankcyj aż do zerwania stosunków dyplomatycznych, są bezpodstawne.**

Aleksandrja, 23 grudnia.

(Pat) — Oficerowie brytyjskich sił lotniczych w Egipcie, **zaprzeczają pogłoskom o rzekomem starciu pomiędzy żołnierzami brytyjskimi a włoskimi na granicy Libji.**

*

Paryż, 23 grudnia.

(Pat) — Premjer Laval odbył w dniu dzisiejszym szereg ważnych rozmów dyplomatycznych.

Premjer przyjał ambasadora włoskiego Cerrutiego. Według wszelkiego prawdopodobieństwa, przedmiotem rozmowy była nominacja Edena na stanowisko ministra spraw zagranicznych i **decyzja angielska o wysunięciu** w całej rozciągłości zagadnienia

WZAJEMNEJ POMOCY

w czasie najbliższego zebrania rady Ligi Narodów.

Demarche rządu angielskiego u państw śródziemnomorskich została również poruszona w czasie dzisiejszej rozmowy premjera Lavala z posłem greckim Poilitisem. Ta sprawa była prawdopodobnie omawiana również w czasie konferencji Lavala z tureckim ministrem spraw zagranicznych Ruszdi Arasem, któremu towarzyszył ambasador turecki Suad.

Rzym, 23 grudnia.

(Pat) — Według informacyi z Londynu, gazety włoskie podkreślają fakt, że pierwszem zadaniem Edena ma być porozumienie z państwami śródziemnomorskiemi na wypadek aktu wrogiego ze strony Włoch przeciw W. Brytanji. Odpowiedzi tych państw mają być zadawalające. Podkreślaja tu fakt, że flota francuska z Atlantyku ma rozpocząć objazd portów śródziemnomorskich w ciągu kilku tygodni.

Berlin, 23 grudnia.

(Pat) — Oczekiwana z napięciem nominacja brytyjskiego sekretarza stanu do spraw zagranicznych wywarła w Berlinie niezwykle silne wrażenie.

Już niedzielny „Berliner Tageblatt“ zapytywał, czy Anglja przy nominacji swego ministra spraw zagranicznych trzymać się będzie ugodowej linji, której wyrazicielem stał się sir Samuel Hoare, **czy też prowadzić będzie dalej konsekwentnie genewską politykę sankcyj.** Nominacja lorda Edena stanowi w pojęciu tutejszych kół politycznych dowód, **że gabinet brytyjski zdecydował się kroczyć nadal po „przerażająco jasnej linji sankcyj“.** Urzędowe koła niemieckie zachowują w ocenie wytworzonej sytuacji dalekoidącą rezerwę, podkreślając dodatnie wrażenie, jakie wywarł min. Eden, gdy w czasie swego pobytu w Berlinie z uwagą słuchał wynurzeń kanclerza na temat dzisiejszego położenia Niemiec. Wskazują one, że **Eden okazywał jednak przytem pewnego rodzaju sceptycyzm.** Czynniki rządowe zaznaczają, że Niemcy jako niezainteresowane bezpośrednio w sprawie sankcyj, obserwować będą nadal ze spokojem tę fazę politycznej działalności min. Edena, który jest niewątpliwie czołowym przedstawicielem polityki sankcyj. O współpracy min. Edena z Francją, której tu nie przeoczono, powstrzymują się w kołach urzędowych niemieckich od wszelkich wynurzeń. Decyzję gabinetu brytyjskiego nieobsadzania stanowiska delegata do Ligi Narodów nową osobistością polityczną, lecz powierzenia go nadal Edenowi, tłumaczą tu jako wyraz „siły idei Ligi Narodów“ w opinji brytyjskiej.

Egipt zatrzymał w szeregach wszystkich rezerwistów

KAIR, 23 grudnia.

(PAT) Wobec decyzji ministra obrony narodowej o przedłużeniu służby wojskowej rezerwistów do 6 miesięcy, rząd egipski postanowił zatrzymać w szeregach jeszcze sześć miesięcy 4.000 żołnierzy, którzy mieli być zwolnieni z wojska 31 grudnia, po odbyciu pięcioletniej służby. Zarządzenia te są tłomaczone obecną sytuacją międzynarodową.

Włochy niezadowolone z nominacji Edena

Rzym twierdzi, że nowy sternik polityki angielskiej jest gwałtowny i porywczy

Rzym, 23 grudnia.

(PAT) Zdaniem prasy włoskiej, nominacja ministra Edena na ministra spraw zagranicznych **zamyka serję niespodzianek ze strony Anglji wobec Europy i świata.** Cały szereg poważnych mężów stanu, jak bracia Chamberlain, lord Halifax, odmówili przyjęcia stanowiska — pozostała do wyboru **nominacja 38-letniego Edena w momencie takim, kiedy sprawy zagraniczne mogą być uważane za najważniejsze.** Niektórzy w Anglji twierdzą, że ambicja młodego dyplomaty jest zarówno wielka, jak jego chęć utrzymania się przy władzy, że gotów jest zrezygnować ze swych ultrasankcjonistycznych przekonań genewskich. **Labourzyści wyrażają specjalne zadowolenie z nominacji, uważając ją za zapowiedź rozszerzenia sankcyj.** Są to jednak przedwczesne oczekiwania. Zdaniem prasy włoskiej w nominacji jest ten plus, że zniesiono specjalne stanowisko ministra Ligi Narodów w gabinecie angielskim.

Co się tyczy przeszłości Edena, to „Messagero“ podkreśla ten szczegół, że nowomianowany minister pochodzi z bogatej rodziny arystokratycznej. **Ojciec jego znany był z porywczości i gwałtowności. Widocznie cechy te odziedziczył minister Eden.**

Tajemniczy mord dyplomaty angielskiego

Radca ambasady brytyjskiej w Tokio zastrzelony na pokładzie okrętu, podczas podróży do Szanghaju

Szanghaj, 23 grudnia.

(PAT) Na pokładzie parowca „Prezydent Mc Kinley“ zakończył życie w tajemniczych okolicznościach radca ambasady brytyjskiej w Tokio Wiggin. Gdy parowiec przybył do Szanghaju z Hong-Kongu znaleziono na statku zwłoki Wiggina, który, jak stwierdzono, zginął od kuli rewolwerowej.

Londyn, 23 grudnia.

(PAT) Według otrzymanych tu wiadomości, lekarz okrętowy parowca „President Mc Kinley“ oświadczył, iż radca Wiggin **poniósł śmierć od wystrzału rewolwerowego, który skierował sobie w usta.**

Wiggin pozostawał w służbie dyplomatycznej od szeregu lat i zajmował poprzednio placówki w Kairze, Rzymie i Waszyngtonie.

***

Szanghaj, 23 grudnia.

(PAT) Dochodzenia, prowadzone w sprawie śmierci Wigginsa, radcy ambasady angielskiej w Tokio, stwierdziły, **że został on zastrzelony wkrótce po wyruszeniu parowca. „Prezydent Mc Kinley“ z Hong-Kongu.** Konsulat brytyjski w Szanghaju bierze czynny udział w dochodzeniach.

***

Tokio, 23 grudnia.

(Pat) — Agencja „Shimbun Rengo“ komunikuje, że ambasador japoński przy rządzie Mandżu-Kuo, Minanu, oświadczył, iż **wojska mandżurskie obsadziły posterunkami okolice jeziora Buir-Nor. Władze manżurskie pretendując do tego terytorjum, zdecydowały się na ten krok naskutek incydentu na pograniczu mongolskiem, który miał miejsce dnia 19 bież. miesiąca.**

Rozwiązanie „Str. Narodowego“ na Śląsku

za działalność, zagrażającą spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu

Katowice, 23 grudnia.

(PAT) Spowodu przestępczej działalności, zagrażającej bezpieczeństwu, spokojowi i porządkowi publicznemu, rozwiniętej w ostatnim czasie przez szereg placówek „Stronnictwa Narodowego“, władze administracyjne zawiesiły w dniu 23 grudnia 1935 r. działalność „Stronnictwa Narodowego“ w Katowicach, Chorzowie, powiecie świętochłowickim oraz w tych miejscowościach na obszarze woj. śląskiego, gdzie spowodu przestępczej działalności placówek „Stronnictwa Narodowego“ zagrożone były spokój i bezpieczeństwo publiczne.

Unieważnienie uchwały kieleckiej rady miejskiej

solidaryzującej się z wystąpieniem adwokatów endeckich

Kielce, 23 grudnia.

Wojewoda kielecki dr. Władysław Dziadosz unieważnił uchwałę Rady Miejskiej w Kielcach z dnia 28 listopada b. r., wyrażającą uznanie dla stanowiska adwokatów kieleckich, zajętego w dniu 23 listopada b. r. w Krakowie, jako przekraczającą kompetencję tej rady.

Aresztowanie szpiegów włoskich w Egipcie

Londyn, 23 grudnia.

W Aleksandrji aresztowano dwu Włochów, przy których znaleziono materiały szpiegowskie.

Dotyczyły one sił floty brytyjskiej.

Chłopi litewscy przed sądami wojennemi

Surowe kary za udział w rozruchach

Ryga, 23 grudnia.

(Pat(Z Kowna donoszą: „Jaunakas Zinios" podaje, iż kowieński sąd wojskowy wydał wyrok w sprawie chłopów, oskarżonych o zajścia antypaństwowe. W jednej rozprawie dwóch głównych oskarżonych: Józefa i Piotra Sarpal skazano: pierwszego na dożywotnie więzienie, drugiego zaś na 12 lat więzienia. Pozostałych oskarżonych skazano na kary od 6 lat do 6 miesięcy więzienia.

Skazani w dniu 9 listopada b. r. z bronią w ręku występowali przeciwko policji i szaulisom.

W drugiej rozprawie sąd wojenny skazał trzech włościan od 2 lat do 6 miesięcy więzienia za rozpowszechnianie ulotek o treści antypaństwowej.

Ostry atak na Sowiety

senatora amerykańskiego Lewisa

Nowy Jork, 23 grudnia.

(Pat) — Senator Hamilton Lewis, jeden z najwybitniejszych demokratów, powrócił właśnie do Nowego Jorku z podróży do Z. S. R. R. Zapytywany przez dziennikarzy o zapatrywania swoje w sprawie stosunków sowiecko-amerykańskich, sen. Lewis oświadczył, że **Sowiety nie dotrzymały swoich zobowiązań, poczynionych przed dwoma laty, podczas waszyngtońskiego układu o spłatę długów.** Sen. Lewis zaznaczył, że zawsze był przeciwnikiem uznania rządu Sowietów. Obecnie, gdy je uznano, trzeba jedynie mieć się na baczności, aby na tem uznaniu nie stracić za wiele. Rząd Stanów Zjednoczonych dał Sowietom **pełną szansę usprawiedliwienia się z zarzutu, jakoby rząd sowiecki inspirował zeszłego lata antyamerykańskie enuncjacje „Trzeciej Międzynarodówki". — Idea sowiecka, zdaniem senatora, nigdy nie przyjmie się w Ameryce, albowiem nawet najbiedniejszym w Ameryce dzieje się lepiej, niż tym, którym w Rosji dzieje się najlepiej.**

Hoare opuścił Londyn

udając się na urlop do Szwajcarji

Londyn, 23 grudnia.

(Pat) — Samuel Hoare wraz z małżonką, wystartował dzisiaj samolotem do Zurychu.

Hoare oświadczył dziennikarzom, iż zamierza pozostać w Szwajcarji, dopóki nie powróci zupełnie do zdrowia. Były minister spraw zagranicznych odmówił wszelkich komentarzy na temat polityki zagranicznej.

Statki sowieckie

w okowach lodowych

Moskwa, 23 grudnia.

(Pat) — Szereg statków uległ katastrofie w lodach na Morzu Kaspijskiem. Na pomoc wyruszyły parowce: „Mołodiec" i „Azja". Gwałtowna burza i mgły utrudniają poszukiwania zapomocą samolotów.

Śmierć w płomieniach

czterech pasażerów samochodu

Akwizgran, 23 grudnia.

(Pat) — Na drodze między Roetgen i Wahlheim samochód osobowy, w którym jechały 4 osoby, zderzył się z autobusem. Przy zderzeniu nastąpił wybuch zbiornika z benzyną w samochodzie osobowym, przyczem wszyscy czterej pasażerowie ponieśli śmierć w płomieniach. Kierowca autobusu, który próbował ratować nieszczęśliwych, uległ ciężkim poparzeniom.

Hauptman prosi o łaskę

NOWY JORK, 23 grudnia.

(PAT) Hauptman wysłał z więzienia w Trenton prośbę o ułaskawienie do sądu w New Jersey.

2 miljony dolarów na cele uniwersyteckie

Hojna ofiara magnata amerykańskiego

Boston, 23 grudnia.

(Pat) Miljoner tutejszy Natan Litauer, właściciel olbrzymich fabryk rękawiczek ofiarował uniwersytetowi Harvard dwa miljony dolarów na utworzenie specjalnych katedr, poświęconych wiedzy o administracji państwowej.

Rada ustawodawcza dla Palestyny

Projekt administracji brytyjskiej

Londyn, 23 grudnia.

(Pat) — Z Jerozolimy donoszą, że wczoraj ogłoszono oficjalny komunikat, **ujawniający szczegóły dotyczące nowej rady ustawodawczej dla Palestyny, jaką wprowadza w życie administracja brytyjska.**

Rada ustawodawcza składać się będzie z 28 członków a mianowicie: 11 arabów, 7 żydów, 3 chrześcijan, 2 przedstawicieli kupiectwa bez określonej narodowości i 5 delegatów administracji brytyjskiej. Prezydentem rady będzie obywatel brytyjski, mianowany z poza Palestyny. Rada ustawodawcza będzie organem ustawodawczym wysokiego komisarza, któremu zawsze pozostaje prawo veta.

Wysoki komisarz przyjął wczoraj delegację działaczy żydowskich z dr. Weitzmanem na czele, która uzasadniała stanowisko społeczeństwa żydowskiego co do udziału w tej radzie.

Zbrojenia Niemiec na morzu

6 nowych okrętów wojennych

Kilonja, 23 grudnia.

(PAT) W początku grudnia spuszczono na wodę pierwszy okręt „Avise" nowego typu. Stocznia „Germania" w Kilonji kończy obecnie budowę dalszych 5 okrętów tego typu. Okręty te o pojemności 600 tonn, uzbrojone będą w 2 działa 10 i pół centymetrowe i 6 armatek przeciwlotniczych.

Min Raczkiewicz

wyjechał na krótki urlop

Warszawa, 23 grudnia.

(Pat) — P. minister spraw wewnętrznych, Władysław Raczkiewicz, wyjechał z Warszawy na kilkudniowy wypoczynek, który spędzi na Wileńszczyźnie. — Podczas nieobecności pana ministra, zastępuje go podsekretarz stanu w ministerstwie spraw wewnętrznych p. Władysław Korsak.

Życzenia noworoczne na Zamku

Warszawa, 23 grudnia.

(Pat) — Szef kancelarji cywilnej zawiadamia, że Pan Prezydent Rzeczypospolitej będzie przyjmował życzenia noworoczne w dniu 1 stycznia na Zamku Królewskim w Warszawie.

Karty wstępu będzie wydawała kancelarja cywilna w dniach 28 i 30 grudnia roku bież. od godz. 10 do 14.

Titulescu w Saint Moritz

Bern, 23 grudnia.

(Pat) — Minister Titulescu przybył do Saint Moritz, gdzie zamierza spędzić święta Bożego Narodzenia.

Budżet U.S.A.

sięga 7 miljardów dolarów

Nowy Jork, 23 grudnia.

(Pat) — „New York Tribune" zapowiada, iż trzeciego stycznia prezydent Roosevelt przedstawi kongresowi projekt budżetu, który sięga 7 miljardów dolarów.

Zdarzenia i ludzie

„Czystość rasy" na Bałkanach

Przyczynek do teorji rasistycznych w Europie

Niedawno ukazało się ciekawe dzieło „Revue Internationale des Etudes Balkanique", które obala gruntownie zrodzoną w Niemczech teorję o wartości i budowie jednolitej — ras europejskich. Główną rolę w tej książce odgrywa analiza roli Turków, jako tych, którzy spowodowali mieszaninę krwi na Bałkanach i w Europie. Dotychczas ta rola Turków była prawie nieznana.

Jak wiadomo, Turcy od przeszło 500 lat, aż do początków obecnego stulecia, władali większą częścic Bałkanów. Tworzyli oni tam kastę „panów" rasy osmańskiej opierając się na ludności słowiańskiej, romańskiej, ilyryjskiej, celtyckiej i t.p. Turcy niszczyli własną bałkańską kulturę, bałkańskie religje i wiele innych rzeczy. Na miejsce wartości niszczonych i postponowanych wprowadzili islam i zbrojne załogi ciemięzców składające się z różnych narodowości.

Wobec wielkości osmańskiego państwa, armje te sprowadzano z najróżniejszych krajów, tak że mieszanina ras była ogromna. Oczywiście że ludzie ci przez setki lat nie zostali izolowani, lecz mieszali się z ludnością tubylczą. W ten sposób na Bałkanach powstawały „najbardziej kolorowe rasy", jakie zna Europa. Oto kilka przykładów:

Tureccy niewolnicy po większej części byli murzynami z Afryki Północnej, a po części także z Afryki Środkowej. Chociaż tylko nieznaczna liczba tych murzynów znajdowała się na Bałkanach, dzisiaj jeszcze znajdujemy tam wioski prawie czysto murzyńskie. Jedna taka osada leży nad Adrjatykiem koło Ulcinj; mniejsze osady znajdziemy także w Dobrudży i na Wołoszczyźnie. Mieszkańcy tych wiosek zajmują się rolnictwem i rybołóstwem. Niewolnicy i ludzie rasy romańskiej zawierali związki małżeńskie z murzynami, o czem świadczą ciemni mieszkańcy w sąsiedztwie wiosek murzyńskich.

Wraz z Turkami, do których należała także Arabja, na Bałkan przybyło mnóstwo Arabów z Yemenu. Zmieszali się oni całkiem z mieszkańcami dzisiejszej Rumunji i Bułgarji i tylko miejscami pozostawili jeszcze ślady swej przynależności rasowej.

W jeszcze większych gromadach przybywali Tatarzy, którzy zresztą nie są rasą jednolitą, lecz mieszaniną ras, w następnie szczepy czerkeskie: Adigesi, Abchasi i t.d. W Dobrudży, na wschodzie Kary Omer, koło Cerkes-Koy dzisiaj jeszcze znajduje się olbrzymi cmentarz czerkieski.

Na Bałkany przybywało także mnóstwo Cyganów, z których dzisiaj jeszcze żyje tam półtora miljona. Osiedlając się w krajach bałkańskich, Cyganie przestają być narodem koczującym. Początkowo mieszkają na przedmieściach miast, a sczasem stają się częścią zaludnienia miast stołecznych. Z Małej Azji przywędrowało także mnóstwo Laków i Kurdów, następnie mnóstwo Ormjan, którzy dzisiaj stanowią znaczną część ludności wszystkich państw bałkańskich i są niezastąpieni, jako pierwszorzędni pośrednicy, kupcy i bankierzy.

Ta mieszanina raz rozszerzyła się po półwyspie Bałkańskim, pozostawiając ślady, które dzisiaj stały się już istotnemi cechami charakterystycznemi ludności. Obce i dalekie rasy, blisko spokrewnione z narodami wschodnio-mongolskiemi, przynosiły na Bałkan swoje cielesne i umysłowe cechy i wspólnie z ludnością, z którą się mieszały, stworzyły typ człowieka, ogromnie różnorodnego i rasowo skomplikowanego.

Na tem jednak nie kończy się rola Turków, jako narodu powodujące różnorodne mieszanie krwi: w ciągu ostatniego wieku wielkie części Bałkanów zostały opanowane przez austrjacko-węgierską monarchję. Mieszane rasy bałkańskie bez przeszkód wniknęły do serca Europy. Niejeden narodowy socjalista i rasista w tych państwach, ma przodków, którzy mieszkali nad Wołgą, na Kaukazie i w Anatolji, a wcale nie byli nordycy, lecz Tatarzy, Turcy, Arabowie, Żydzi, Persowie murzyni, Bóg ich zresztą, wie, kto jeszcze...

i. B.

Czesi nadal wydalają polaków,

którzy mieszkają w Czechosłowacji od dziesiątków lat

Mor. Ostrawa, 23 grudnia.

(Pat) — W ostatnich dniach władze czeskie wydaliły z granic republiki szereg obywateli polskich. Niektórzy z wydalonych urodzili się lub od dziesiątków lat mieszkali na obecnem terytorjum Czechosłowacji. Oto ich nazwiska:

69-letni Jan Gąska, zamieszkuje w Czechosłowacji 50 lat, mieszka u dzieci, które są obywatelami czeskimi.

Dzieci zwróciły się do władz o pozostawienie ojca, gwarantując jego utrzymanie, nic to nie pomogło.

Gajecki Franciszek, ur. w 1905 r. w Czechosłowacji.

Młostek Józef, zamieszkały od wielu lat w Czechosłowacji.

Bogdan Michał, wydalony z rodziną, złożoną z żony i trojga dzieci.

Bubik Franciszek, wydalony z żoną i dzieckiem.

Morawska Ostrawa, 23 grudnia.

(Pat) — Z więzienia w Morawskiej Ostrawie, wypuszczono na wolność naskutek amnestji, 130 więźniów, skazanych za przestępstwa z ustawy o ochronie republiki. Wśród zwolnionych przeważający procent stanowią polacy ze Śląska za Olzą.

Tarcia wśród przywódców hitlerowskich

Nadprezydent Prus był odsunięty od władzy

Berlin, 23 grudnia.

(Pat) Niemieckie Biuro Informacyjne donosi: premjer Goering ogłosił następujące zarządzenie: Nadprezydent i przywódca narodowo-socjalistyczny w Prusach Wschodnich, Koch, *ingerował w sprawie dyscyplinarnej, wobec czego został zawieszony w pełnieniu obowiązków.* Gdy dochodzenie w jego sprawie zakończono i wskazano mu na niestosowność jego interwencji, nadprezydent Koch objął na mój rozkaz ponownie swe obowiązki.

Wszystkie inne pogłoski na temat ustąpienia Kocha są bezpodstawne. Nadprezydent Koch cieszy się nadal pełnem zaufaniem kanclerza i swoich władz przełożonych.

Londyn spowity w gęstej mgle

Ruch w mieście ustał całkowicie

Londyn, 23 grudnia.

(Pat) — Londyn spowity jest dziś w gęstej mgle. Komunikacja w mieście jest bardzo utrudniona. — Przedświąteczny ruch kolejowy uległ zupełnemu zamieszaniu, szosy są nie do przebycia dla samochodów i ruch statków na Tamizie zamarł całkowicie. **Mgła jest ciemnobrunatna i tak zgęszczona, że w gwarze miejscowej nazywa się ją „zupą grochową".** Zasięg mgły wynosi około 200 mil w promieniu Londynu.

Zakończenie „czystki" w Sowietach

10 procent członków usunięto z partji komunistycznej

Paryż, 23 grudnia.

(Pat) — Havas donosi z Moskwy, że w rezultacie „czystki", zarządzonej po zamordowaniu Kirowa z początkiem roku 1935, **wydalono z partji komunistycznej około 10 procent jej członków.** — „Prawda" donosi, że większość wydalonych stanowią b. żołnierze armji Kołczaka, „kułacy" zwolennicy Trockiego i Zinowjewa. Tych ostatnich wykryto m. in. wśród nauczycielstwa i ciała profesorskiego.

Łańcuch bezprawia w Gdańsku

Aresztowanie socjalistycznego posła do „Volkstagu"

Zamykanie związków robotniczych

Gdańsk, 23 grudnia.

(PAT) Pod zarzutem rozpowszechniania nieprawdziwych wiadomości o narodowych socjalistach wywiadowcy policji politycznej zatrzymali członka redakcji socjalistycznej „Danziger Volksstimme", posła do Volkstagu Brosta. **Aresztowanie nastąpiło bezpośrednio po opuszczeniu przez niego gmachu sekretarjatu wysokiego komisarza Ligi Narodów w Gdańsku.** W prezydjum policji poddano go następnie, mimo nietykalności poselskiej, szczegółowej rewizji osobistej. Jednakże żadnego materjału kompromitującego nie znaleziono i poseł Brost został zwolniony. Złożył on jednak następnie skargę, zarówno na ręce prezydenta policji, jak i na ręce prezydenta Volkstagu.

Gdańsk, 23 grudnia.

(PAT) Aplikant sądowy Ernest Hirszberg w czerwcu r. b. osadzony na rozkaz prezydenta policji w areszcie ochronnym, wniósł skargę do najwyższego sądu gdańskiego. **Jest to pierwsza sprawa, wytoczona przeciwko władzom policyjnym za zarządzenie aresztu ochronnego.** Proces rozpocząć miał się w dniu dzisiejszym, jednak ze względów formalnych odroczony jest do dnia 13 stycznia 1936 r.

***

Gdańsk, 23 grudnia.

(PAT) Równocześnie ze zlikwidowaniem socjalistycznego powszechnego związku robotniczego, prezydent policji gdańskiej rozwiązał, jak wiadomo, socjalistyczny związek pracowników kolejowych i rady portu. **Obecnie jednak powyższe zarządzenie prezydenta policji gdańskiej zostało cofnięte.**

Pogrzeb ś.p. Antoniego Anusza

Nad grobem przemawiał p. premjer Kościałkowski

Warszawa, 23 grudnia

(Pat) W dniu 23 grudnia odbył się w Warszawie pogrzeb ś. p. Antoniego Anusza, wybitnego uczestnika walk o niepodległość, b. posła na sejm, b. wiceprezesa Państwowego Banku Rolnego, prezesa warszawskiego Tow. Kredyt. Po mszy żałobnej w kościele Zbawiciela, odprawionej przez ks. Korniłowicza kondukt żałobny wyruszył na cmentarz powązkowski, gdzie złożono zwłoki ś. p. Anusza w grobie rodzinnym.

W pogrzebie, oprócz rodziny, wzięli udział: premjer Kościałkowski, ministrowie Górecki i Świętosławski, generalicja, członkowie izb ustawodawczych, naczelne władze Związku Strzeleckiego, prezesi i dyrektorzy banków państwowych i t. d.

Nad mogiłą pierwszy przemawiał p. premjer Kościałkowski, *podkreślając wielkie walory serca i ducha Zmarłego.*

Po przemówieniach złożono na mogile wiele wieńców.

Zgon Sarrazina

wielkiego przyjaciela Polski

Lyon, 23 grudnia.

(Pat) W Lyonie zmarł po dłuższej chorobie Gabrjel Sarrazin, znany autor szeregu dzieł filozoficznych, wielki przyjaciel polski, którego książka p. t. „Le Grand Romantique Polonais" z przedmową prof. Zdziechowskiego, wydana w okresie największego zbliżenia między Rosją carską a Francją, odbiła się żywem echem wśród sfer intelektualnych państw przedwojennych, jako protest tej grupy przyjaciół Polski, która nie zgadzała się na zbliżenie z Rosją z pominięciem sprawy polskiej.

Uwaga na Austrję!

W czasie gdy wszystkie oczy skierowane były na Londyn, Rzym i Genewę, uwadze powszechnej uszła mała depesza z Berlina: przybył tam z Wiednia p. von Papen i przez bite (nb. proszę to rozumieć w przenośni) cztery godziny rozmawiał z p. Hitlerem. Częściowo w obecności p. Neuratha, ministra spraw zagranicznych Rzeszy, **częściowo tylko we dwójkę...** Skoro pp. Hitler z von Papenem mówią, wypraszając z pokoju ministra spraw zagranicznych — **temat musi być nielada...**

Ważymy się tutaj na stwierdzenie, że **tematem tej poufnej rozmowy musiały być austrjackie stosunki wewnętrzne.** Sprawy międzynarodowe austrjackie omawiano w obecności p. Neuratha — **mógł i powinien był o nich wiedzieć.** Ale co innego rozwój wypadków w samej Austrji: wykracza to poza kompetencje p. Neuratha, albowiem **dotyczy istoty hitleryzmu, jako takiego,** a to jest ważne nie tylko dla Austrji, ale **przedewszystkiem dla Niemiec.** Kto wie, czy pewne procesy społeczne w reżymie faszystowskim a la austrjacki **nie będą miały podobnego przebiegu w Niemczech?** Oto jest n a j w i ę k s z y s e k r e t i rzecz najbardziej z a s t a n a w i a j ą c a. Dlatego **wyproszono p. Neuratha za drzwi...**

***

Urzędowe statystyki austrjackie ogłaszają cyfry produkcji, obrotów handlowych, z których wynika, że w kraju lepiej się dzieje, aniżeli dawniej. Liga Narodów dopomogła finansowo, jeszcze lepiej dopomogły banki francuskie, a najlepiej dopomogli Włosi. Rzeczywiście produkcja austrjacka wzrosła. Skoro jednak tej produkcji przyjrzymy się bliżej, okaże się, że jest to produkcja **charakteru zupełnie... swoistego.** Fabryki — wielki przemysł — należą w 80% **do obcego kapitału.** Zamówienia — przeważnie na sprzęt bojowy i amunicję. Pod Wiedniem wyrabia się koszulki do granatów i łuski do nabojów karabinowych. W Styrji świetnie funkcjonuje fabryka masek gazowych. Trochę tej produkcji idzie **do Niemiec, ale przeważna część do Włoch.**

Wprawdzie i przytem zarabiają robotnicy, ale **płace ich są naprawdę głodowe.** Chłop austrjacki nietylko nie zaznał poprawy, ale, odwrotnie, **powodzi mu się coraz gorzej,** jeszcze gorzej, aniżeli w roku 1931-32, kiedy uważano w Austrji, że nasilenie kryzysu jest największe. Nielepiej jest **proletarjatowi miejskiemu.** Jak zwykle przy gnilnych procesach społecznych występuje w Austrji najaw **przeraźliwa pauperyzacja najszerszych mas i dobrobyt, wysoki dobrobyt nielicznych jednostek.** Cóż z tego, że na Kärtnerstrasse i Mariahilferstrasse mienią się wystawy tysiącem kolorów i blasków, że artykuły zbytku cieszą się pokupem cieniutkiej warstwy zamożniejszego mieszczaństwa, — kiedy **w okręgach robotniczych nędza jest wprost bezgraniczna?...**

***

Austrja jest niewielkiem państewkiem na mapie świata. Analiza jednak sytuacji w tym kraju pozwala na szerokie jej komentowanie i wyciąganie wniosków, których treść wykroczać może łatwo poza austrjackie granice.

Ustrój, który panował i panuje w Austrji jest czemś zupełnie swoistem; coś w rodzaju faszyzmu, ale to nie faszyzm w znaczeniu włoskiem, czy też niemieckiem. Widzimy tam kolosalną rolę i **wpływ Kościoła,** silne poparcie państwa austrjackiego przez **Włochy,** przesiąkanie **„ideologji"** hitlerowskiej do najszerszych mas ludowych... Te procesy trwają już conajmniej od 3 lat **a wszystkie zdradzają wysokie napięcie.** Jaki jest rezultat tej h i t l e r y z a c j i i m u s s o l i n i z a c j i Austrji oczyszczonej w każdym razie z oficjalnych wpływów socjalistycznych? **Rezultat jest fatalny.**

Od czasu, kiedy zmienił się reżym w Niemczech wydawało się, że w ten, czy inny sposób **Austrja musi wpaść w orbitę wpływów niemieckich poprostu drogą shitleryzowania 100% ludności austrjackiej.** To się wydawało tak jasne, jak słońce. Okazało się, że były to **p r z y p u s z c z e n i a n i e p r a w d z i w e.**

Ruch narodowo - socjalistyczny w Austrji dzisiaj nie odgrywa poważnej roli. Po kilku próbach puczu, które doprowadziły do **zamordowania Dollfussa** okazało się, że „góra" ruchu narodowo-socjalistycznego została zupełnie **skorumpowana,** a „doły" **szybko otrząsnęły się z frazeologji nazistycznej pod wpływem tego, co się stało w samych Niemczech.** Robotnik, chłop i drobny mieszczanin austrjacki widzą, że położenie tych warstw w Niemczech nietylko się nie polepszyło, ale pogorszyło się nawet. Pocóż więc **wciągać się w nieszczęście „Anschlussu",** albo starać się o transplantacje „ideologji" hitlerowskiej do Austrji?

Dzisiaj już nawet rząd austrjacki nie baczy tak bardzo na propagandę niemiecką w Austrji, gdyż i tak wiadomo, że **nie wyda ona tych owoców, na które liczą panowie z Berlina i Monachjum**

Ale i sam reżym, wśród którego najwybitniejszą rolę odgrywa książę Stahremberg, został **mocno wstrząśnięty w posadach.** Sam książę jest namiętnym zwolennikiem Mussoliniego, a rząd austrjacki zależny jest pod względem finansowym, gospodarczym i politycznym od Włoch.

Dzisiaj Austrja przeżywa **okres wysokiej konjunktury wojennej,** ale niewiadomo, czy jutro Włochy będą w stanie karmić i opiekować się swoim wiedeńskim pupilem. Coby się stało z Austrją, gdyby pewnego dnia Mussolini odmówił poparcia w tak szerokiej mierze, jak to się obecnie dzieje? Reżym austrjacki wśród samej ludności Austrji nigdy nie miał szerokiej podstawy. Dzisiaj przeżywa się, coraz bardziej odczuwa się jego **obcość i brak związku z istotnemi, naturalnemi tendencjami austrjackiego społeczeństwa.**

***

Tutaj musimy zanotować rzecz, której najmniej należałoby się spodziewać. **W Austrji wzrastają wpływy lewicowo-marksistowskie.** Trzeba to powiedzieć otwarcie. Okazało się, że rzeź robotników, przeprowadzona przez Dollfussa **nie złamała frontu robotniczego.** Związków wolnych w Austrji niema, są tylko związki państwowe. Temi związkami robotnicy się nie interesują, ale równocześnie **kwitną związki tajne, w których** — podkreślamy to z naciskiem — **robotnicy chętnie płacą składki.**

Pewien dziennikarz angielski, który niedawno badał zbliska tę sprawę, zdaje relację w „The Current History". Stwierdza on, że **drogą wzajemnej osmozy nastąpiło faktyczne zjednoczenie frontu robotniczego w Austrji.** Połączyli się nietylko socjaliści i komuniści, ale do tego frontu, i to właśnie od „dołu", **przeniknęli również robotnicy, zrzeszeni w związkach chrześcijańskich.**

Ten proces nie jest nieświadomy. Jeżeli rozmawia się z robotnikami o światopoglądzie narodowo - chrześcijańskim i wytyka im się, iż współpracują w tajnych związkach z komunistami, **przechodzą oni nad tym zarzutem do porządku dziennego.** Jasne jest jednak, **że całym ruchem kierują zarówno organizacje, jak i „ideolodzy" komunistyczni.** I to jest najbardziej charakterystyczne i **niebezpieczne dla istnienia Austrji w dzisiejszych formach państwowych i społecznych.**

Co będzie tam jutro — niewiadomo. Los świata nie rozstrzyga się w Austrji, odwrotnie, **los Austrji może być łatwo zmieniony środkami, które z punktu widzenia historycznego mogą być nazwane środkami sztucznemi.** Austrję mogą wziąć na utrzymanie **dziś Włochy, jutro Francja, pojutrze Niemcy, kiedyindziej znowuż Anglja,** ale bieg procesów społecznych da się zaobserwować w Austrji bardzo dokładnie, a analiza tego biegu wykaże, że **mogą one być bardzo podobne do procesów społecznych w innych krajach.** Od długiego czasu świat pozbawiony jest ścisłych informacyj o tem, co się dzieje w Niemczech, ale **kto wie, czy losy rozkładu społecznego pod pozorem sztucznie skleconej jedności nie będą takie same, jak w Austrji?**

To są pytania niepokojące. Nie wyczerpują one zagadnienia austrjackiego, które jest bardzo obszerne i interesujące. Ale wystarczą, jako temat do kilkugodzinnej rozmowy p. Papena z p. Hitlerem.

CZESŁAW OŁTASZEWSKI.

WOJSKA ABISYŃSKIE POD AKSUM

6 godzinna bitwa na froncie północnym. — Walki toczyły się na białą broń

Warszawa, 23 grudnia.

(Pat) — P. A. T. podaje następujący komunikat o położeniu na frontach Abisynji w dniu 23 grudnia:

W przededniu świąt, na froncie północnym nie zapanował spokój. Urzędowy komunikat włoski doniósł **o zaciekłej walce w prowincji Tembien, w okolicy Add-Abbi.** Agencja Stefani uzupełniając urzędowy komunikat marszałka Badoglio, donosi, że **bitwa toczyła się pod Mariam-Kwarar.** Jest to miejscowość, leżąca nieco na północ od Addi-Abbi, które wymieniono w urzędowym komunikacie włoskim. Miejsce walki znajduje się na północo-wschód od Makalle, w odległości ok. 50 km. w linji prostej. — **W walce ze strony abisyńskiej brało udział 5000 ludzi. Oddział abisyński usiłował otoczyć i odciąć od głównych sił włoskich te oddziały włoskie, które w dalszym ciągu czyszczą Tembien.** Gdy oskrzydlający ruch wojsk abisyńskich zaszedł już dosyć daleko, **wojska włoskie rozpoczęły kontratak. Bitwa trwała 6 godzin bez przerwy. Zaciekłe walki toczyły się na białą broń.** Abisyńczycy, według relacji włoskiej, opuścili początkowo Mariam-Kwarar, a później i Addi-Abbi. Według relacji włoskiej, abisyńczycy ponieśli w walkach bardzo ciężkie straty i cofali się w rozsypce. Według informacyj ze źródeł angielskich, po raz pierwszy od początku wojny w Abisynji, **włosi zastosowali w tej bitwie artylerję górską,** rozstawioną na szczytach dokoła Add-Abbi. Abisyńczycy cofnęli się do doliny Tauqua. Oddziały abisyńskie, które walczyły w tej bitwie, składają się według informacyj angielskich, z wojsk Dedjasmacza Imiru, a także z części wojsk abisyńskich, które na początku zeszłego tygodnia, brały udział w walkach wzdłuż rzeki Takazze. Na czele tych ostatnich, znajdował się jako fitaurari, 12-letni syn rasa Ajelu.

Źródła niemieckie donoszą z Addis-Abeby, że w zachodniej części frontu północnego, poszczególne oddziały abisyńczyków posuwają się naprzód i że nawet **patrole wywiadowcze abisyńskie widziano w odległości 6 klm. od Aksum.**

Amnestja dla uczestników powstania w Austrji

Przywódcy Schutzbundu na wolności

WIEDEŃ, 23 grudnia.

(PAT) **Dziś ogłoszono amnestję dla b. uczestników powstania „Schutzbundu" w lutym 1934 r.**

Na mocy tej amnestji wypuszczeni zostali z więzienia major Eifler, kapitan Loewe i inni byli przywódcy socjalistycznego „Schutzbundu", którzy skazani zostali za kierowanie rozruchami w lutym 1934 r. na długoterminowe więzienie (10 do 20 lat).

Wielka demonstracja w Meksyku

przeciwko powrotowi b. prezydenta Callesa

Meksyk, 23 grudnia.

Pochód 80.000 włościan i robotników **udał się pod pałac prezydenta Cardenasa, by zaprotestować przeciwko powrotowi do Meksyku Callesa.** Dom Callesa i mieszkanie jego zwolenników były strzeżone przez policję.

Meksyk, 23 grudnia.

Wielka manifestacja, wymierzona przeciwko Callesowi odbyła się w najzupełniejszym porządku. Manifestanci przez czas dłuższy wznosili okrzyki na cześć prezydenta Cardenasa. Tłumy zebrane przed pałacem prezydenta, domagały się **wydalenia z Meksyku Callesa i Moronesa.**

Prezydent Cardenas wygłosił z balkonu swego pałacu przemówienie, dziękując manifestantom za dowody wierności. Prezydent dodał, iż Meksyk wszedł w okres poszanowania instytucyj państwowych. Rząd będzie dbał przedewszystkiem, by klasy robotnicze zajęły stanowisko, jakie im się należy.

Zamach na pociąg sowiecki

na terenie Mandżuko. — 130 osób zabitych

Londyn, 23 grudnia.

W Mandżu-Kuo dokonano katastrofalnego w następstwach zamachu bombowego na pociąg sowiecki.

Niedaleko miasta Pogranicznaja, stacji leżącej już na terytorjum sowieckiem w chwili przejazdu pociągu pośpiesznego wyleciała w powietrze znaczna część nasypu. Znajdujący się w pełnym pędzie pociąg wyskoczył z szyn.

W katastrofie zginęło 130 osób. Zaledwie kilkunastu ludzi wyszło z nieszczęścia tylko z ranami. Wśród zabitych znajdować się ma szereg wyższych urzędników sowieckich zarówno wojskowych, jak i cywilnych.

Wojskowe władze sowieckie zarządziły natychmiast otoczenie kordonem wojsk stacji Pogranicznaja i okolic i przeprowadzają wielką obławę w poszukiwaniu sprawców katastrofy.

Chautemps — następcą Herriota

Paryż, 23 grudnia.

(Pat) — Rezygnacja Herriot'a ze stanowiska prezesa partji radykalnej uważana jest za ostateczną. Potwierdza to zbliżona do Herriota „Ere Nouvelle", która wyraźnie zaznacza, że naskutek tego staje się aktualna sprawa obsadzenia stanowiska prezesa partji radykalnej. Dziennik wysuwa kandydaturę Chautemps'a, cieszącego się dużą popularnością w partji.

Szwajcarja ogranicza wyjazdy

swych obywateli do Niemiec

Berlin, 23 grudnia.

(Pat) — Po przerwaniu rokowań o przedłużenie wygasłej dnia 15 b. m. umowy turystycznej niemiecko-szwajcarskiej, rząd Szwajcarji zawiadomił, że ogranicza do 5 miljonów fr. szw. globalną sumę dewiz dla turystów, wyjeżdżających z Szwajcarji do Niemiec na okres do 15 stycznia 1936 r. Wobec tego, rząd niemiecki wydał zarządzenie o niewydawaniu zezwoleń obywatelom niemieckim na wyjazd do Szwajcarji.

Filipiny zagrożone przez Japonję

zwrócą się o pomoc do Ameryki

Nowy Jork, 23 grudnia.

(Pat) — Właściciel trustu prasowego Roy Howard nadesłał sprawozdanie z Wysp Filipińskich, gdzie brał udział w uroczystościach inauguracji niepodległości. Howard twierdzi, że Filipińczycy bardzo szybko sami zwrócą się do Kongresu Stanów Zjednoczonych z prośbą o przyjęcie ich w poczet stanów Unji. — Zdaniem Howarda, każdy rozumny Filipińczyk musi sobie zdawać sprawę z grożącego wyspom niebezpieczeństwa japońskiego. Niebezpieczeństwo to wynika nietylko z geograficznego położenia Filipin, ale przedewszystkiem z tego, że archipelag ten jest jednym z najbogatszych krajów świata. W istocie posiadają Filipiny nietylko najbardziej na świecie urodzajną glebę, nie tylko olbrzymie bogactwa rolne, ale także większe jeszcze bogactwa mineralne, dotychczas zgoła nietknięte. Filipińczycy już dziś przychodzą do przekonania, że nie mają żadnej szansy obronienia się przeciw Japończykom i że jedynie Stany Zjednoczone mogą je ocalić przed losem Mandżukuo.

1900 przedsiębiorstw państwowych

Specjalna komisja bada problem etatyzmu w Polsce

Warszawa, 23 grudnia.

Problem etatyzmu, 10 stycznia 1936 roku znajdzie się na warsztacie prac badawczych i opinjodawczych. Ukonstytuuje się specjalna komisja, złożona z przedstawicieli prywatnego życia gospodarczego, która zajmie się **zbadaniem całego zespołu przedsiębiorstw państwowych i poddaniem ocenie ich działalności i celowości gospodarczej.**

W skład tej komisji wejdą najwybitniejsi fachowcy.

Według obliczeń prowizorycznych, ogólna ilość przedsiębiorstw całkowicie państwowych oraz tych, w których **Państwo jest zaangażowane mniej lub więcej poważnie — wynosi ok. 1900.**

Według oświadczenia min. przemysłu i handlu, przedewszystkiem poddane zostaną badaniom te przedsiębiorstwa, których działalność produkcyjna i handlowa zbyt jaskrawo wykazuje brak podstaw gospodarczej celowości. — W niedalekiej już przyszłości państwowe wytwórnie w szeregu działów wytwórczości przestaną konkurować z produkcją prywatną.

Nowa lista towarów objętych redukcją cen

Warszawa, 23 grudnia.

(PAT) Ministerstwo przemysłu i handlu komunikuje, iż w **końcowej akcji, dotyczącej obniżki cen artykułów skartelizowanych, zostały** obniżone ceny następujących towarów:

1) Kwasu siarkowego o 15 proc. (przez kartel p. n. Zjednoczenie sprzedaży kwasu siarkowego).

2) Kwasu azotowego o 8 proc. (przez porozumienie kartelowe dwóch przedsiębiorstw).

3) Sody amonjakalnej o 8 proc. (przez porozumienie kartelowe 2-ch przeds.).

4) Sody kaustycznej o 8 proc. (przez porozumienie kartelowe 2-ch przeds.).

5) Karbidu o 8 proc. (przez kartel pod nazwą: centralne biuro karbidowe).

6) Salmiaku o 10 proc. (przez porozumienie kartelowe 2-ch przeds.).

7) Eteru siarkowego o 15 proc. (przez porozumienie kartelowe 4-ch przeds.).

8) Tlenu: a) o 15 proc. dla odbiorców kategoryj 1 — 3, t. j. rzemieślników i drobnego przemysłu itp., b) o 6 proc. dla odbiorców kategorji 4-ej, t. j. większe fabryki przemysłowe.

9) Wanien żeliwnych emaljowanych o 10 proc. (przez kartel p. n. biuro sprzedaży wyrobów sanitarnych emaljowanych).

10) Wyrobów żeliwnych, porcelanowo-emaljowanych o 15 proc. (przez ten sam kartel).

11) Fajansowych wyrobów sanitarnych: a) umywalki itp. o 10 proc., b) galanterja o 20 proc., c) dla P. K. P. o 15 proc. (przez kartel p. n. centralne biuro sprzedaży wyrobów ceramiczno-sanitarnych).

12) Wyrobów kamionkowych (rury, fasony kanalizacyjne itp.) o 10 proc. (przez kartel p. n. centrala sprzedaży wyrobów kamionkowych).

13) Maszyn kuchennych kamiennych o 20 proc. (przez porozum. kartelowe 2-ch przeds.).

14) Szkło o 25 proc. (przez poroz. kartel. 6 przedsięb.).

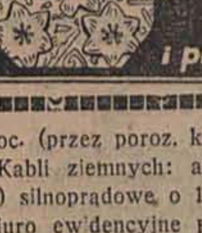
15) Wyrobów jutowych o 7 proc. (przez kartel p. n. biuro sprzedaży wyrobów fabryk jutowych).

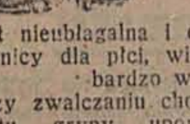
16) Siatek żarowych o 10 proc. dla P. K. P. o 20 proc. (przez poroz. kartel. 3 przeds).

17) Kabli ziemnych: a) słaboprądowe o 7 proc., b) silnoprądowe o 18 proc. (przez kartel p. n. biuro ewidencyjne polskich fabryk kabli ziemnych).

18) Tektury falistej i wyrobów z tej tektury: a) tektury o 15 proc., b) wyrobów o 10 proc. (przez poroz. kartel. 4-ch przeds.).

19) Części kutych dla potrzeb P. K. P. przez porozumienie kartelowe 2-ch przeds. o 10 proc.

Wielkie opady śnieżne w całej Europie

Przerwana komunikacja kolejowa w Jugosławji. — Silne mrozy we Francji

Żywiec, 23 grudnia.

(Pat) — W Beskidzie żywieckim pada od piątku śnieg, który kilkunastocentymetrową warstwą pokrył góry.

Rabka-Zdrój, 23 grudnia.

(Pat) — Bardzo obfite opady śnieżne dni ostatnich, stworzyły w rejonie Rabki-Zdroju, znakomite warunki śnieżne dla narciarzy. Warstwa śniegu w Rabce wynosi 60 cm. w okolicznych górach około 1.50 m.

Białogród, 23 grudnia.

(Pat) W całej Jugosławji od kilku dni pada gęsty śnieg. Poziom rzeki Wardar w południowej Serbji podniósł się znacznie, **wody zalały częściowo m. Skoplje.** Również inne rzeki wzbierają. W kilku miejscowościach Serbji południowej, komunikacja kolejowa jest przerwana.

Paryż, 23 grudnia.

(Pat) — Z wielu miejscowości Francji nadchodzą wiadomości o silnych mrozach. Szczególnie niską temperaturę zanotowano w okolicach Belfort, gdzie temperatura spadła do 20 st. w Chalons Sur Mer — 10 st.

Wskutek panujących mrozów, w departamentach północnych przerwano żeglugę na zamarzniętych kanałach.

Debata w Izbie Deputowanych

przybrała niepomyślny obrót dla rządu Lavala

Paryż, 23 grudnia.

(Pat) — Wbrew przewidywaniom kół parlamentarnych, w czasie dzisiejszej dyskusji w senacie nad uchwalonemi przez izbę ustawami, dotyczącemi lig, **debata przybrała niepomyślny dla rządu obrót.** Poprawka sen. Lesache, przywracająca pierwotny tekst projektu rządowego, została bowiem odrzucona 179 głosami przeciw 111.

Następnie senat uchwalił art. 1 projektu w brzmieniu komisji senackiej, w myśl którego, **rozwiązanie organizacyj bojowych i paramilitarnych, może nastąpić w drodze dekretu prezydenta republiki, podpisanego na wniosek rady ministrów.**

Zatopiony statek „Alfred Müller"

zostanie wydobyty

Gdynia, 23 grudnia.

(Pat) — Akcja ratunkowa statku „Otto Alfred Mueller" trwa. Holowniki bez przerwy pompują wodę ze statku w ilości ok. 2.500 ton na godzinę. Wodę z maszynowni już usunięto, pod nawpółzatopiony statek założono dwie liny, które umożliwią lichtugom szybsze wydobycie. Nurkowie nadal uszczelniają rozbity kadłub. **Naskutek usilnych prac, rufa podniosła się prawie o 1 metr wgórę.** O ile pogoda dopisze, są możliwości wydobycia statku w ciągu bieżącego tygodnia. Morze jest spokojne.

Niemcy jugosłowiańscy

nie chcą być narzędziem hitlerowców

Białogród, 23 grudnia.

(Pat) — W Nowym Sadzie, odbył się **kongres niemców jugosłowiańskich.** — Kongres ten miał przebieg bardzo burzliwy, ponieważ grupa niemiecka z pod znaku dr. Awendera, zwolennika idei narodowo-socjalistycznej protestowała przeciw prezydjum stowarzyszenia, na którego czele stoi dr. Keks. W czasie **obrad kongresu kilkakrotnie interwenjowała policja.** Na zakończenie uchwalono **wysłanie depeszy do ks. regenta Pawła.**

KRONIKA

Grudzień **24** Wtorek

Dziś Wigilja, Irminy
Jutro Narodzenie Chr. P.

Wschód słońca	7.43
Zachód słońca	15.28
Wschód księżyca	7.05
Zachód księżyca	14.25
Długość dnia	7.43
Ubyło dnia	10.27

Życzenia noworoczne dla P. Prezydenta, Rządu i p. Wojewody

Dorocznym zwyczajem Pan Wojewoda Aleksander Hauke-Nowak będzie przyjmował życzenia noworoczne w sali recepcyjnej Urzędu Wojewódzkiego w dniu 1 stycznia 1936 r. o godz. 12-ej.

Wszystkim Czytelnikom i Przyjaciołom naszego pisma życzymy z okazji Bożego Narodzenia

Wesołych Świąt

Redakcja

Drobne wiadomości

TYFUS PLAMISTY jeszcze nie wygasł w Łodzi. W ubiegłym tygodniu zanotowano znów jeden wypadek. Nadto zarejestrowano 13 wypadków tyfusu brzusznego, 39 przypadków płonicy, 22 przypadki błonicy, 14 przypadków odry, 7 przypadków róży, 6 przypadków krztuśca i 4 przypadki gorączki połogowej.

***

KUPONY POŻYCZKI NARODOWEJ realizowane będą już w przyszłym tygodniu. Posiadacze pożyczki narodowej otrzymają w styczniu należność za czwarty kupon w sumie po zł. 1.50 za każdą obligację 50-złotową. Wypłata należności rozpocznie się od 2-go stycznia.

***

TERENY NARCIARSKIE W ŁODZI zostaną otwarte w dniu 26 grudnia, a więc w drugim dniu świąt. Tereny te, położone w Łagiewnikach, będą dostępne dla najszerszych rzesz ludności miasta. Zarząd miejski zapewnił komunikację autobusową — odjazd z ul. Harcerskiej róg Brzezińskiej.

***

BEZPŁATNY KONCERT dla członków związków pracowniczych organizuje miejski wydział oświaty i kultury wespół z łódzkiem towarzystwem muzycznem i łódzką orkiestrą filharmoniczną. Koncert ten, trzeci z cyklu, odbędzie się w dniu 29 grudnia o godz. 11.45 w sali teatru „Rozmaitości".

***

REJESTR POBOROWYCH rocznika 1915 wyłożony zostanie do publicznego przeglądu w okresie od 2-go do 15-go stycznia w biurze wojskowem zarządu miejskiego przy ul. Piotrkowskiej 165. Zainteresowani mogą przejrzeć rejestr i poczynić w nim ewentualne poprawki.

***

DODATKOWA KOMISJA POBOROWA dla P.K.U. Łódź-Miasto II urzędować będzie w dniu 28 b. m. w lokalu biura wojskowego dla poborowych rocznika 1914 i starszych, zamieszkałych na terenie 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 i 14 komisarjatów policji.

Od wydawnictwa

Następny numer „Republiki" ukaże się w piątek, dn. 27-go b.m.

Ci, którzy świąt nie mają...

Żołnierz na posterunku, policjant, strażak i kolejarz — czuwają nad naszem bezpieczeństwem i spokojem

Dziś, około godziny ósmej wieczorem powoli zatrzyma się wielka machina życia miejskiego. Wigilja. Na cztery spusty zamkną się wszystkie przedsiębiorstwa, lokale rozrywkowe. Umilknie charakterystyczny jazgot wozów tramwajowych. Śpieszyć będą do domów spóźnieni przechodnie.

Migotliwym, żółtym blaskiem świeczek zapłoną okna mieszkań. Zamrze w bezruchu rozjaśnione tysiącami lamp miasto. Tylko na środku ulicy, wpatrzony przed siebie, kroczyć będzie tam i spowrotem **policjant**. Cicho i pusto będzie na ulicy. W ciepłych mieszkaniach przy tradycyjnej wieczerzy wigilijnej, zbiorą się wszyscy. **Tylko policjant będzie czuwał, dbały o spokój i bezpieczeństwo wielkiego miasta.**

***

Czernieją plamami drzwi olbrzymie garaże. Za zamkniętemi, ciężkiemi drzwiami warują czerwone, wielkie smoki. Błyskają mosiądzem okuć. Fantastycznie wyginają kłębami zwiniętych gumowych węży. A dalej w jasno oświetlonej świetlicy, przy długich stołach siedzą ludzie w mundurach. Przed nimi maleńkie drzewko. Migotliwy blask płomieni kładzie się nierównemi cieniami na poważne twarze. Oczy wpatrzone w blask świeczek marzą o czemś dalekiem a może o kimś bliskim. Raz po raz spoglądają w kierunku małego pokoiku, w którym siedzi telefonista. Nic się spłoszy ciszy? Czy zabrzmi sygnał, który wprawi w ruch drzemiące w garażach smoki i zerwie siedzące przy stołach postacie?

Straż ogniowa czuwa.

***

Długim, białym wężem wysuwa się z aparatu wstążka telegraficzna. Cicho, tajemniczo stuka nadajnik. Za drzwiami sapie, mająca niebawem wyruszyć lokomotywa. Za biurkami siedzą przy pracy urzędnicy. Na ustawionych pod ścianami ławkach grzeje się przed wyruszeniem załoga pociągu.

Kolejarze nie mają święta. Między syczącym aparatem a dźwigniami semaforów stoi **choinka kolejarzy.**

***

Poważne, sztywne w swej prostocie biuro. Za balustradą, dzielącą pokój na dwie części siedzi **mężczyzna w policyjnym mundurze.** Czerni się stojący obok telefon. Czy nie przerwie ciszy głos dzwonka? Mężczyzna podnosi słuchawkę:

— **Komisarjat N-ty, starszy przodownik X przy telefonie.**

W sąsiednim pokoju, przy długim czarnym stole, siedzą **policjanci. Rezerwa.** Na ławce w rogu leżą czapki. Na długim stojaku lśni rząd karabinów. Na stole **małe, zielone drzewko. Choinka policjantów.**

***

Czerwonym blaskiem płoną napisy:

— **Cisza — studjo czynne.**

Porozwieszane na ścianach, porozścielane na podłodze miękkie zasłony tłumią nerwowe szybkie kroki. Z za uchylonych drzwi dolatują ciche dźwięki muzyki. Ktoś śpiewa kolendy.

Tam w mieszkaniach rodzina skupiła się przy głośniku radjowym. Tu w **studjo trzeba czuwać.**

***

Daleko od nas, przed starym, białym domem, na podwyższeniu, **stoi z karabinem na ramieniu żołnierz,** zapatrzony w daleką, mrugającą gwiazdkę. Bieleje pod dachem alarmowy dzwon. Czerni się głębia otworu drzwi, za któremi czuwają oni — **warta główna.**

***

Będziemy mogli spokojnie spędzić dzisiejszy wieczór. Oni czuwają. **Policjant** przemierzający środek jezdni, zapatrzeni w migocący płomień choinki **strażacy,** nastawiający zwrotnicę przed pociągiem **kolejarze i wsparci na karabinach,** zapatrzeni na tamtą stronę żołnierze KOP-u. Możemy być spokojni w swych mieszkaniach. **Oni czuwają.** (s)

Gwiazdka dla najbiedniejszych

Na wszystkich placach ustawione będą choinki

W szkole przy ul. Rzgowskiej 7a odbyło się wczoraj rozdawnictwo paczek „gwiazdkowych" dzieciom! Na zdjęciu p. starosta dr. Wrona w otoczeniu członków Komitetu i dzieci.

W ciągu dnia dzisiejszego nastąpi rozdawnictwo gwiazdkowych paczek z żywnością najbiedniejszym mieszkańcom Łodzi oraz dzieciom.

Choinka dla dzieci urządzona będzie w lokalach komisarjatów policji. Ogółem obdarowanych zostanie 700 dzieci. Ponadto 100 dzieci obdarowanych będzie **przez wydawnictwo „Republiki" i „Expressu Ilustrowanego", które ofiarowało 100 paczek,** zawierających żywność i słodycze. Paczki te przekazane zostały jeszcze w sobotę komitetom dzielnicowym **i rozdane będą w dniu dzisiejszym.**

Z dotacyj p. premjera Kościałkowskiego obdarowanych będzie dziś **5500** rodzin. Otrzymają one mąkę, kaszę, cukier, groch, słoninę i mydło. Poza tem w dzielnicowych komitetach pomocy najbiedniejszym obdarowanych zostanie paczkami żywnościowemi 5000 rodzin.

***

Dziś wieczorem zabłysną na placach publicznych w Łodzi **pięknie udekorowane choinki, urządzone, wzorem lat ubiegłych, przez zarząd miejski.** Choinki ustawione już zostały na placach Wolności, Boernera, Reymonta, na Wodnym Rynku i Bałuckim Rynku. Wieczorem oświetlone będą one elektrycznością.

Poza tem na Wodnym Rynku ustawiona będzie w godzinach popołudniowych szopka. (i)

Doniosłe zmiany w samorządzie

Nowy statut przewiduje mniejszą ilość pracowników

Donosiliśmy już wczoraj o reorganizacji, jaka przeprowadzona będzie w samorządzie łódzkim. Prace nad temi sprawami rozpoczęte zostały już w dniu wczorajszym. Przedewszystkiem postanowiono **zmienić zakres działalności inspekcji budowlanej,** a to celem usprawnienia kontroli w tej dziedzinie na terenie Łodzi.

Następnie rozważana jest sprawa statutów miejskich, które **przewidują etaty na 1500 pracowników, podczas gdy samorząd zatrudnia 2500 pracowników.** Jak załatwiona będzie sprawa nadwyżki tych sił urzędniczych — czy miasto wystąpi o powiększenie etatów, czy też będzie musiało część pracowników zwolnić — dowiemy się w okresie poświątecznym.

I wreszcie wczoraj przystąpiono do opracowania nowych regulaminów dla szpitali miejskich i bibljotek miejskich.

Łódź — ofiarom powodzi

Likwidacyjne zebranie komitetu

W Łodzi odbyło się likwidacyjne zebranie prezydjum wojewódzkiego komitetu pomocy ofiarorm powodzi. Przewodniczył zebraniu prezes komitetu wojewódzkiego vice-wojewoda Antoni Potocki. Złożono obszerne sprawozdania. Wojewódzki komitet zebrał ogółem 1.318.067.47 zł. z czego:

Gotówką 627.042.03 zł., produktami żywnościowemi i paszą 547.990.66 zł., ofiarami w naturze (odzież, bielizna i rzeczy codzien. użytku) zł. 143.034.78.

W tem miasto Łódź: 421.189.40, pow. Łódź 65.636.75, pow. brzeziński 99 tys. 799.14, łaski 91.970.56, łęczycki 64 tys. 846.77, kaliski 100.356.17, koniński 87 tys. 118.27, kolski 48.213.17, piotrkowski 88.767.05, radomszczański 72.429.51, sieradzki 67.353.97, turecki 39.577.19, wieluński 55.686.20.

Sumy te zebrane zostały drogą ofiar bez wyjątku wszystkich warstw społeczeństwa woj. łódzkiego.

Zebranie po wysłuchaniu sprawozdania, udzieliło na wniosek komisji rewizyjnej — absolutorjum, uchwalając likwidację komitetu.

Dziś rozpoczynają się święta

Praca normalna w urzędach zostanie podjęta w piątek

Dziś w wigilię Bożego Narodzenia już rozpoczyna się przerwa w urzędowaniu i pracy szeregu instytucyj.

URZĘDY PAŃSTWOWE, samorządowe i wojskowe czynne będą dziś tylko do g. 12 w poł. Normalna praca rozpocznie się dopiero w piątek. Tak samo i banki, państwowe i prywatne, kończą pracę dziś o godz. 12-ej w poł. zaś kasy w bankach państwowych — już o godz. 11-ej.

POCZTA czynna będzie dziś do g. 5 po poł. Jutro, w pierwszym dniu świąt, jest ona całkowicie nieczynna. Pojutrze, w drugim dniu świąt, poczta będzie czynna jak w każdą niedzielę, a więc od 9 do 11 rano, a nadto jednorazowo doręczona zostanie korespondencja adresatom.

TRAMWAJE kursować będą dziś tylko do godz. 8 wiecz., poczem zostaną wycofane do remiz. Nocnego ruchu tramwajowego nie będzie. Wyjazd z remiz nastąpi jutro, o godz. 1-ej w poł. Tramwaje dojazdowe, podmiejskie czynne będą przez całe święta bez przerwy, dziś wieczorem jednak ruch tramwajów na linjach podmiejskich będzie ograniczony do połowy.

POCIĄGI PASAŻERSKIE kursować będą normalnie. Ruch towarowy na kolejach zostaje wstrzymany dziś o godz. 8 wiecz. i wznowiony będzie dopiero pojutrze, w czwartek.

KINA I TEATRY zawieszają przedstawienia w dniu dzisiejszym. Jutro natomiast przedstawienia zostają wznowione.

RESTAURACJE i zakłady gastronomiczne zamknięte będą dziś wieczorem i otwarte dopiero w drugim dniu świąt. Lokale rozrywkowe natomiast czynne będą już od jutra w nocy.

UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA kończy pracę w centrali i obwodach dziś o 12 w poł. Lekarze domowi załawią wizyty do obłożnie chorych, o ile zgłoszone one będą do 1 po poł. Apteki ubezpieczalni czynne będą dziś dc 5 po poł. Po godz. 1-ej dziś, oraz przez dwa dni świąt czynne będzie pogotowie położnicze i chorobowe. W dniu 26 bm. wyznaczony zostanie w aptekach dyżur świąteczny. (i)

Plac Katedralny

został należycie oświetlony

Apel nasz o oświetlenie Placu Katedralnego w związku ze świętami Bożego Narodzenia, odniósł pożądany skutek W dniu dzisiejszym latarnie gazowe na Placu Katedralnym otrzymają zdwojone światło. Nadto, sama świątynia zostanie oświetlona reflektorami.

Reflektory palić się będą oczywiście tylko przez okres świąteczny, natomiast silniejsze oświetlenie gazowe pozostanie na stałe.

**

Wczoraj oświetlono elektrycznością szereg ulic na krańcach miasta, a mianowicie: Zagajnikową, Nad-Karolewską, gen. Pułaskiego, Głuchą i Karwińską. Na ulicach tych zaintsalowano 19 lamp o sile 100 watt każda. (i)

Nowe przepisy o podatku lokalowym

wchodzą w życie z dniem 1-go stycznia. — Jakie lokale są wolne od podatku

Od 1 stycznia 1936 roku wchodzą w życie nowe przepisy o podatku od lokali, ogłoszone w formie dekretu w listopadzie br. Podatek lokalowy jest podatkiem najpowszechniejszym. **Płacą go bowiem wszyscy, zarówno posiadacze małych mieszkań jak i dużych, właściciele sklepów, biur, fabryk.** Dlatego też konieczne jest zapoznanie się bodaj **z najważniejszemi postanowieniami dekretu.**

A więc przedewszystkiem — **jakie lokale podlegają podatkowi lokalowemu?** W zasadzie wszystkie. Nowy dekret jednak wprowadził pewne, dotychczas nieznane, wyjątki. Mianowicie, od 1 stycznia **nie będą podlegać podatkowi od lokali:**

1) Kościoły, świątynie i lokale przeznaczone na stałe domy modlitwy, należące do uznanych w państwie wyznań religijnych. **2) Lokale zajmowane przez urzędy państwowe i samorządowe,** instytucje naukowe, oświatowe, wyznaniowe, dobroczynne oraz szpitale. **3) Lokale i ich części, zajęte przez zakłady przemysłowe. 4) Lokale w domach nowowybudowanych** w ciągu 15 lat od chwili oddania lokalu do użytku. **5) Lokale zajęte przez szefów i funcjonarjuszy przedstawicielstw dyplomatycznych państw obcych oraz misyj zagranicznych** i przez szefów oraz funkcjonarjuszy przedstawicielstw konsularnych państw obcych, jeśli są oni obywatelami państwa wysyłającego. **6) Lokale niezajęte. 7) Lokale mieszkalne 1 i 2-izbowe. 8) Lokale trzyizbowe,** zajmowane przez bezrobotnych, jeśli nie mają oni sublokatorów.

Jak wymierza się podatek lokalowy? Za podstawę wymiaru podatku przyjmuje się: **1) Faktyczne komorne z roku poprzedzającego okres podatkowy. 2) W tych mieszkaniach, w których nastąpiło obniżenie komornego od 1 grudnia br. — podstawę wymiaru podatku na okres 1936/37 stanowi dwunastokrotne komorne za grudzień 1935.**

Stopa procentowa wynosi dla lo-

Podatek od lokali płatny będzie obecnie za każdy rok w dwuch równych ratach półrocznych: **za pierwsze półrocze do dnia 30 kwietnia i za drugie półrocze do dnia 31 października.**

Bardzo ważny jest końcowy ustęp dekretu, w myśl którego wszystkie za-

kali 1, 2 i 3-izbowych — 8 proc. komornego, dla lokali większych — 12 proc. komornego.

Podatek wymierzany będzie obecnie na okresy dwuletni. Poraz pierwszy więc na lata 1936 i 1937. O ile jednak w pierwszym roku wymiaru nastąpi zmiana wysokości komornego, przekraczającej 10 proc. płaconego dawniej komornego — w drugim roku następuje zmiana wymiaru.

ległości podatku lokalowego za czas od 1 stycznia 1936 od 1 i 2-izbowych mieszkań zostają umorzone. (i)

Czego wielu z nas nie wie!

Kupując za 15 lub 20 groszy drobny artykuł codziennego użytku, nie zastanawiamy się nigdy nad tem, jak wielki i skomplikowany mechanizm go wytworzył.

Przeciętny śmiertelnik, wyobrażający sobie np. fabrykę pasty do obuwia, jako zakład o bardzo prymitywnych urządzeniach, zdziwiłby się niezmiernie, gdyby ujrzał fabrykę „Dobrolin" przy ulicy Wolskiej 159 w Warszawie. To już nie kilka budynków, ale planowo rozmieszczone miasteczko z zabrukowanemi ulicami, chodnikami, dla pieszych, skwerami kwiatowemi i ozdobnemi krzewami.

W budynkach jedno-dwu i trzypiętrowych mieszczą się najrozmaitsze działy fabryczne, urządzone według najnowszych wymagań techniki i higjeny. Kotłownia z olbrzymiemi kotłami parowemi, własną elektrownią i kilkudziesięciometrowym kominem, specjalne warzelnie, w których skomplikowany splot transmisyj porusza mieszadła mechaniczne, automatyczna rozlewnia z chłodniami taśmowemi, rafinerja terpentyny, warsztaty mechaniczne, stolarnie, kuźnie, laboratorja doświadczalne, biura, magazyny, składy, garaże i t. p. Długi wąż platform i samochodów wjeżdża i wyjeżdża na teren fabryczny, dając obraz ruchliwego miasteczka w dniu targowym.

I wszystko to w ruch wprawia małe pudełko pasty do obuwia „Dobrolin", dajac utrzymanie bezpośrednio lub pośrednio tysiącom rodzin pracowników fizycznych i umysłowych.

Nowa taryfa tramwajowa

ustalona będzie po świętach Bożego Narodzenia

Wczoraj w zarządzie miejskim odbyło się posiedzenie prezydjum, na którem omawiano propozycje taryfowe, wysunięte przez zarząd K. E. Ł., dotyczące obniżenia opłaty zasadniczej za przejazd na tramwajach i zmiany opłat innych. Na posiedzeniu nie ustalono jeszcze definitywnie stosunku miasta do tych propozycyj. Ponieważ jednak zarząd miejski pragnie, aby ewentualne zmiany obowiązywały już od 1 stycznia, sprawa ta będzie załatwiona definitywnie bezpośrednio **po świętach, 27 b. m., a na dzień 28 b. m. zaproszeni zostaną na konferencję przedstawiciele K. E. Ł. dla ostatecznego omówienia i zatwierdzenia projektowanych zmian.**

**

Wczoraj przybyli do magistratu przedstawiciele pięciu zwiazków tramwajarzy i złożyli na ręce wiceprez. Godlewskiego memorjał przeciwko zawieszeniu wzgl. skasowaniu niektórych dodatkowych wynagrodzeń. Wiceprez. Godlewski obiecał interwenjować w tej sprawie w dyrekcji K. E. Ł.

Po świętach tramwajarze udają się w tej sprawie do p. wojewody łódzkiego Hauke-Nowaka. (i)

Na pomoc najbiedniejszym

W związku z apelem p. ministra spraw wewnętrznych Władysława Raczkiewicza, w sprawie przeznaczenia pewnych kwot pieniężnych zamiast życzeń świątecznych na cele związane ze złagodzeniem kryzysu i bezrobocia — Izba rzemieślnicza łódzka złożyła na ręce starosty grodzkiego łódzkiego kwotę 30 zł., z prośbą o przekazanie na rzecz komitetu obywatelskiego niesienia pomocy najbiedniejszym w Łodzi.

**

Solidaryzując się z podjętą przez władze państwowe i społeczeństwo akcją na rzecz niesienia pomocy najbiedniejszym — rzeźnicy łódzcy na wniosek Stow. rzeźników z Hali „Gościnny Dwór" uchwalili wpłacić do kasy rzeźni miejskiej w Łodzi na rzecz miejskiego obywatelskiego komitetu niesienia pomocy najbiedniejszym w Łodzi w ciągu 5-ciu miesięcy trwania tej akcji po 10 groszy od każdej ubitej sztuki bydła wszystkich kategoryj i po 3 grosze od ubitej sztuki cielęcia i barana.

Dyżury aptek

W okresie świąt Bożego Narodzenia dyżurować będą następujące apteki:

Dziś w nocy, t. j. z wtorku na środę: A. Potasza (Plac Kościelny 10), A. Charemzy (Pomorska 12), E. Millera (Piotrkowska 46), M. Epsztajna (Piotrkowska 225), Z. Gorczyńskiego (Przejazd 59), G. Antoniewicza (Pabjanicka 50).

Jutro w nocy, t. j. z środy na czwartek: Sz. Jankielewicza (Stary Rynek 9), L. Steckla (Limanowskiego 37), B. Głuchowskiego (Narutowicza 6), St. Hamburga i S-ki (Główna 50), L. Pawłowskiego (Piotrkowska 307), A. Piotrowskiego (Pomorska 91).

W drugim dniu świat, t. j. w nocy z czwartku na piątek: J. Koprowskiego (Nowomiejska 15), S. Trawkowskiej (Brzezińska 56), M. Rozenbluma (Śródmiejska 21), M. Bartoszewskiego (Piotrkowska 95), H. Skwarczyńskiego (Kątna 54), L. Czyńskiego (Rokicińska 53).

REPUBLIKA DZIECI

WIGILIJNY PODARUNEK KAZIA

Nawet się nie obejrzeliśmy, gdy przyszły najradośniejsze święta, święta Bożego Narodzenia. Tyle niosą ze sobą wesela, tyle wzruszeń. Bo to i swoboda i taki miły, uroczysty nastrój, najserdeczniejsze życzenia, składane drogim osobom, no i wreszcie podarki i ta śliczna zielona choinka, mieniąca się blaskiem ozdób i kolorowych świeczek.

Boże Narodzenie słusznie może być nazwane świętem dzieci, im bowiem najwięcej niesie radości. Przecież rok szkolny to właściwie dzieli się na dwa okresy: wakacje — Boże Narodzenie — wakacje. Cóż nas poszczególne miesiące obchodzą. My mamy swój własny czas, którym mierzymy nasze radości i smutki, nasze szkolne sukcesy i niepowodzenia. Tyle i tyle dni mamy do Bożego Narodzenia, tyle i tyle zostało ich jeszcze do wakacyj. Pierwszy okres został już zakończony, zamykając w sobie wiele rzetelnej pracy i wysiłku. Po świątecznym odpoczynku ze zdwojoną energją zabierzcie się do nauki, której rezultatem będzie za kilka miesięcy świetna promocja.

Dziś, gdy wszyscy składają sobie życzenia, w szeregu ich staje również „Republika Dzieci", życząc Wam, Czytelnicy, jak najserdeczniej i jak najszczerzej, by radośnie i wesoło przeszły Wam święta, później zaś, aby w szkolnej pracy powodziło się Wam równie dobrze lub lepiej jeszcze niż dotychczas.

‡

ŚWIĘTA

Mamy nareszcie święta.
Jest radośnie i wesoło
i czegoś brak. Acha, lekcyj!
Ale o tem pewnie nikt nie pamięta.
Szkoda, że tak krótkie. Szkoda.
To nam jednak nie przyczyni smutku.
Tylko pytanie: jak będzie:
mróz i śnieg — czy deszcz i woda?
Będziemy jeździć na sankach,
ślizgać się, bić śnieżkami —
czy też patrzeć na pluchę,
utkwiwszy głowę w firankach?
Ach — wszystko jedno. Wakacje,
a z niemi wesołe próżniactwo,
gwiazdka, podarunki, radość.
Lekcje głupstwo. Mam rację?
A gdy to wszystko się skończy,
gdy czas będzie do szkoły wrócić,
wcale nie będziem się smucić.
Smutek
jest nie wart... dziurawej opończy.

„Tato nie wraca, mama nie wraca" — wyśpiewywał Kazio na różne nuty ten sam refren już chyba po raz dwudziesty.

Siostra Kazia, szesnastoletnia Anka, spojrzała nań podejrzliwie.

— Coś ty taki dziś wesoły?

Kazio przerwał na chwilę swe trele.

— Nie jestem wesoły. Mam tylko wisielczy humor.

Anka wzruszyła ramionami.

— Nie rozumiem.

— O, ty wiele rzeczy nie rozumiesz, mimo, że za dwa i pół roku kończysz budę. Wisielczy humor, to uważasz, jest takie coś, co się robi samemu sobie naprzekór.

— Acha. Rozumiem. Coś z cenzurą nie w porządku.

— Nic nie rozumiesz... Są rzeczy na świecie, o których się nawet filozofom nie śniło — jak rzekł Wiljam Szekspir.

— A ty skąd znowu z tym Szekspirem? Pierwszy raz słyszę, żeby czternastoletni chłopak cytował Szekspira.

— Widzisz. Wielu rzeczy jeszcze nie słyszałaś.

I znowu zaczął swoje „tato nie wraca, mama nie wraca".

Anka pokręciła głową. Coś knuł ten jej braciszek, to pewna.

— Słuchajno, Kaziek...

— „Tato nie wraca, mama nie wraca"... Czego życzysz sobie, rozsądna siostro?

— Powiedz-no mi, co właściwie jest z twoją cenzurą?

— Nic. Niema. Cenzury, to głupi wynalazek. „Tato nie wraca"...

— Kiedy ty nareszcie nabierzesz rozsądku?

— Za lat dwadzieścia.

Anka wzruszyła ramionami.

— Dość późno.

Kaziek gwizdnął przeciągle.

— Lepiej późno, niż nigdy, ale niema się o co kłócić: powiedz mi raczej, co to są za wiersze, które wyśpiewuję?

— Co za wiersze? Oczywiście Mickiewicza „Powrót taty".

— Tak? O ile mnie pamięć nie myli, „Powrót taty" zaczyna się: „Tato nie wraca, ranki i wieczory..." i tak dalej. A ja sobie wyśpiewuję... ot wiersze.... własnego utworu. Każse panienka zwrócić pieniądze za naukę.

Anka poczerwieniała i niewiadomo na czemby się skończyło, gdyby nie dzwonek.

— Rodzice!

Istotnie, to byli rodzice. Wracali obładowani paczkami, a za nimi mały chłopak niósł olbrzymią choinkę.

— O! A ja całkiem zapomniałem, że dziś wigilja! — zawołał Kazio.

— Marna w tym roku będzie ta wigilja, ale coś nie coś zawsze będzie — odparł ojciec. — Nieprawda, Zosiu?

Pani Zofja uśmiechnęła się i poszła do kuchni robić przygotowania do wieczerzy. Ojciec zaś począł obsadzać choinkę w drewnianym stołku, a potem ubierać ją. Pomagała mu w tem Anka.

Kazio zaś myślał.

„Piękny to zwyczaj, ta choinka, a przytem stary, jeszcze pogański".

I zrobiło mu się błogo na duszy, rozmarzył się jakoś i zaczął drzemać. Rozbudził go głos matki:

— Dzieci, wieczerza!

W milczeniu stanęli wszyscy za krzesłami. Pani Zofja wzięła opłatek. Długo coś szeptała sobie z ojcem, całując się serdecznie. Anka i Kazio patrzyli na tę scenę, a rozrzewnienie chwytało ich za serce.

— No, dzieci kochane...

Głos pani Zofji się załamał. Jakieś słowa bez związku, uściski, śmiechy przez łzy.

Potem siedli i jedli, rzucając sobie wspomnienia i projekty na przyszłość. Tylko Kazio od czasu do czasu miał jakby zamyśloną minę.

— On stanowczo ma coś na sumieniu — myślała Anka. — Pewnie cenzura. Ale rozprawimy się z nim już po świętach.

Po wieczerzy ojciec wstał i zapalił świeczki na choince. Zgaszono elektryczne światło. Płomyki świeczek odbijały się tajemniczo w czerwonych kulach, srebrnych i złotych orzechach;

— Dzieci — w tym roku, jak mówiłem, nieszczególna będzie wigilja. Ale zobaczmy, co komu gwiazdka przyniosła.

— Mamusia — o — perfumy. I sweterek. A dla Anki — dwie książki. I też sweterek. A dla Kazia — cyrkle i książka. A dla mnie — o — krawat i — o, o — breloczek do zegarka. No, gwiazdka nie była taka najgorsza.

W tej chwili Kazio coś wyciąga z kieszeni. I mówi, a głos mu się łamie.

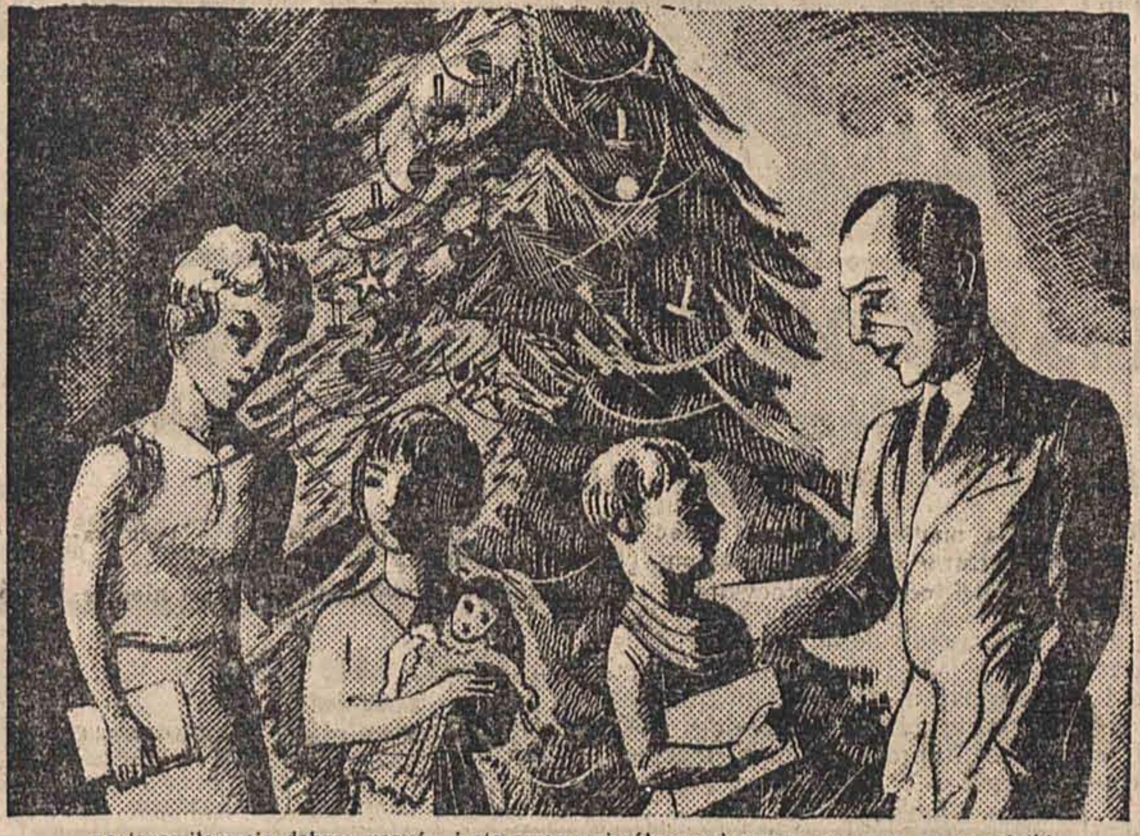
— Ja... proszę rodziców... ja nie miałem wam co kupić... i oto owoc mej półrocznej pracy... cenzura... same piątki.

I podaje cenzurę ojcu. A ojciec i matka mają łzy w oczach. Jedna tylko Anka wybucha śmiechem:

— Ach, ty obrzydliwcze! — Ładnieś mnie zwiódł! Gadał o wisielczym humorze, o Szekspirze, o tem, że cenzury, to głupi wynalazek! A tymczasem on przez pół roku knuł taką niespodziankę!

A na to Kazio, który odzyskał już normalny humor:

— A nie mówiłem! Są rzeczy na świecie, o których się nawet filozofom nie śniło!

...postanowiłem się dobrze uczyć... i oto owoc mej półrocznej pracy... cenzura... same piątki.

ROZRYWKI UMYSŁOWE

PRZEKŁADANKA.

A A A A A A A A
A I E A O D A A
G Ł I E R E K E
Ł S N N T K R J
Ź W R R Z R T I.

Przestawiając litery w rzędach pionowych ułożyć 8 wyrazów. Pierwszy rząd poziomy da rozwiązanie.

PRZESUWANKA.

K A W A Ł
N I G A L
W O K A L
T A R K A
O K K E T
A Ś K A K
W I S K E
L Y B I N
T E R Y K
A T K A Ł
S A L K A

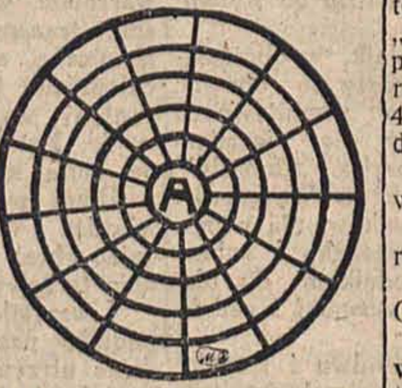
Przestawiając litery utworzyć słowa, których środkowe litery dadzą rozwiązanie.

Rozwiązania rozrywek z dzisiejszego numeru nadsyłać należy do Redakcji „Republiki Dzieci" — Piotrkowska 49 — do czwartku, dnia 2 stycznia 1936 r. włącznie.

Za prawidłowe rozwiązanie przynajmniej połowy rozrywek przeznaczamy dla Czytelników dwie nagrody: książkę i grę towarzyską.

MAGICZNE KOŁO.

Nad. M. Herzog.

W promienie koła wpisać litery, tworzące słowa o podanem znaczeniu i wspólnej literze końcowej „a". Pierwsze litery słów, czytane w kierunku wskazówki zegara, dadzą rozwiązanie. Obojętne jest od którego promienia rozpoczniemy wpisywanie słów.

Znaczenie słów: 1) Inaczej: bardzo duża, 2) część świata, 3) miasto w Rosji, 4) dar, oddany na jakiś cel, 5) część rośliny, 6) owoce południowe — wspak, 7) nieprzemakalne nakrycie stołu, 8) imię żeńskie, 9) mur, stanowiący część domu, mieszkania, 10) pora roku, 11) inaczej: złudzenie, 12) półwysep w Ameryce Północnej (zamiast prawidłowej pierwszej litery A, **wpisać A), 13) rzeka w Anglji.**

NAGRODY.

Chcąc sprawić swoim Czytelnikom więcej radości na „gwiazdkę", „Republika Dzieci" przyznała za rozwiązanie rozrywek, umieszczonych 11 b. m. 4 nagrody, zamiast normalnych dwuch. Otrzymali je:

I. **Leoś Sokół** — Południowa 90 — książkę.

II. **Renia Kołtunówna** — Pierackiego 7, m. 4 — książkę.

III. **Hania Migdałówna** — Gdańska 59 — grę towarzyską.

IV. **Laryssa i Paweł Gutszowie** — Wólczańska 299 — grę towarzyską.

Prócz tego Łódzki Obwód Miejski L. O. P. P. za umieszczenie arytmografu, którego rozwiązanie brzmiało: „L. O. P. P. broni każdego obywatela, wstępujcie więc w jej szeregi", przyznał dwie książeczki, przeznaczając jedną z nich p. t. „Zwycięstwo polskich skrzydeł" — majora - pilota A. Wojtygi — autorowi arytmografu, **M. Herzogowi** (Chrobrego 12). Druga książeczka p. t. „Pogadanki z obrony przeciwgazowej" kpt. Z. Bartla — przypadła w udziale **Zbigniewowi Tumowi,** Małopolska 4.

Po odbiór nagród należy zgłaszać się do Redakcji „Republiki Dzieci" — Piotrkowska 49 — dziś, we wtorek, 24 b. m., między godz. 12 i 1 w południe lub w piątek, 27 b. m., między godz. 6—7 wieczorem.

Właściciele domów na przedmieściach

proszą o kredyty na przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej

Najważniejszym momentem w akcji kanalizacyjnej naszego miasta jest sprawa przyłączenia domów do miejskiej sieci kanalizacyjnej, bowiem **bez tego sieć miejska pozostałaby tylko nierentowną i bezużyteczną inwestycją.**

Zdając sobie z tego sprawę, zarząd m. Łodzi wystąpił w roku 1929 do władz o wydanie zarządzenia, ustalającego dla poszczególnych stref naszego miasta prekluzyjne terminy przyłączenia domów do sieci kanalizacyjnej. O ile w terminie tym posesja nie zostanie przyłączona, zarząd miasta **w drodze przymusu uskutecznia takie połączenia na koszt właściciela domu.**

Ponieważ wielu właścicieli domów w Łodzi nie posiadało odpowiednich funduszów do przeprowadzenia tych robót, założona została przed dwoma laty przez stowarzyszenia właścicieli nieruchomości w Łodzi przy poparciu p. wojewody łódzkiego Hauke-Nowaka **Spółdzielnia kanalizacyjna właścicieli nieruchomości m. Łodzi.**

Dzięki kredytom uzyskanym z Funduszu Pracy, K. K. O. m. Łodzi oraz z kapitałów własnych, spółdzielnia kanalizacyjna zdołała w ciągu dwuch lat sfinansować cały szereg przyłączeń kanalizacyjnych.

Obecnie strefy przymusu kanalizacyjnego zaczynają się coraz bardziej przesuwać ku peryferjom miasta, a więc obejmować **domy mało rentowne, zamieszkałe przez biedną ludność robotniczą.**

Właściciele nieruchomości na przedmieściach Łodzi otrzymali już wezwania do przyłączenia swych domów do miejskiej sieci kanalizacyjnej, a ponieważ fundusze ich są niewystarczające, zwrócili się do spółdzielni kanalizacyjnej.

W sprawie tej w spółdzielni odbyła się onegdaj konferencja, na której **uchwalono zwrócić się do urzędu wojewódzkiego w Łodzi, do zarządu miasta oraz do dyrekcji Funduszu Pracy w Warszawie z prośbą o przydzielenie odpowiednich kredytów na rok 1936.**

Spółdzielnia kanalizacyjna właścicieli nieruchomości podaje, że na sfinansowanie wyznaczonych już przez miasto przyłączeń kanalizacyjnych **potrzeba 2 miljonów złotych.** Prosząc o przyznanie tych kredytów, spółdzielnia zaznacza, że w razie ich otrzymania **stan sanitarny naszego miasta ulegnie radykalnej poprawie i będzie można dać pracę około 1000 bezrobotnych, zatrudniając ich przy robotach kanalizacyjnych.**

Jak się dowiadujemy, memorjały do dyrekcji Funduszu Pracy, województwa i zarządu m. Łodzi zostaną przesłane zaraz po świętach. (k)

Wojna w pokoju dziecinnym

Jak się bawią dzieci współczesne

W okresie przedświątecznym sklepy dziecięce, różne „raje milusińskich" i „pałace zabawek", przepełnione są objektami, których charakter jest wyraźnie militarny.

Wytwórcy zabawek nie ograniczają się już — jak dawniej — do prymitywnych żołnierzyków ołowianych, czy cy**nowych, odlewanych z jednej szablonowej formy.** Dzisiejsze dziecko ma do swojej dyspozycji nietylko armje najróżniejsze, z gradacjami oficerskiemi, ale wszelki sprzęt wojenny, nie wyłączając najnowszych zdobyczy techniki.

W pewnym magazynie paryskim odbywa się na wystawie wielka formalna wojna. Na pierwszym planie widać **armaty, karabiny maszynowe i bomby gazowe.** Czołgi, oddział motocyklowy — a w głębi **ambulanse.** W górze samoloty sporych rozmiarów wypuszczają zasłony dymne. Samoloty i samochody są doskonale zmechanizowane i poruszają się, pędzone siłą benzynową.

Ta realistyczna inscenizacja batalistyczna wywiera duże wrażenie nietylko na dzieciakach, ale również na dorosłych. Zabawki cieszą się dużym pokupem. —

Naturalnie, zabawki zostały ściśle określone a propos aktualnej wojny. Nabywcy kompletują **jednostki włoskie i abisyńskie.** Potem, w domu odbywają się na podłodze **wielkie wojny afrykańskie,** których wynik zostaje przesądzony niezależnie od rzeczywistych zwycięstw i porażek...

W związku z powyższem — w prasie francuskiej toczą się dyskusje na temat znaczenia pedagogicznego tych zabaw. Ołowiane żołnierzyki mają zarówno gorących zwolenników, jak i nieugiętych wrogów. Nie ulega wątpliwości, że w igraszkach tych dzieci wyżywają swoje złe instynkty i rozwijają nieświadomie zapał wojenny. (iw)

TEATR W K. P. „ZJEDNOCZONE".

W czwartek dnia 26 grudnia rb. (II-ie święto Bożego Narodzenia) o godz. 14-ej w lokalu Klubu Pracowników Z. Z. W. Scheiblera i L. Grohmana, przy ul. Prędzalnianej Nr. 68 wystawiona zostanie **„Jasełka"** — w 2-ch odsłonach z tańcami i śpiewami.

Wykonawcami są dzieci Rodziny Rezerwistów XI Koła przy K. P. Zjednoczone. Bilety w cenie od 15 gr. do 1 zł.

Gwiazdka w Łodzi

w różnych okresach i różnych nastrojach

Okres świąteczny w dziejach naszego miasta zbiega się z datami, wielce wyjątkowemi dla miasta i jego mieszkańców. Różne były momenty w historji naszego miasta i w różnych okolicznościach obchodziła Łódź święta Bożego Narodzenia, w różnych okolicznościach składali sobie łodzianie życzenia przy tradycyjnym Opłatku.

Jak sięgniemy najdalej w przeszłość naszego miasta — to w zgoła innych barwach zjawi nam się Gwiazdka roku, w innych znów 1892 lub...

Wigilja 1861 w naszem mieście była smutna... W polityce było niewyraźnie (okres poprzedzający powstanie...) a w zakresie gospodarczym był to rok **drugiego w historji Łodzi kryzysu gospodarczego.** Pierwszy taki kryzys wstrząsnął naszem miastem w **roku 1845,** genezą kryzysu była utrata rynku i zalew kontrabandy... niemieckiej, już wtedy miasto posiadało pokaźną, jak na owe czasy i stosunki liczbę bezrobotnych: **około 6 tysięcy.** Burmistrz miasta wydał specjalną odezwę do obywateli bezpośrednio przed świętami Bożego Narodzenia, nawołując bogatszych obywateli do ofiar na rzecz najbiedniejszych bezrobotnych... Zbudziły się serca mieszczan łódzkiego i zaopiekowano się biednymi.

W innych nastrojach witała Łódź, zwłaszcza Łódź robotnicza **Wigilję 1892.** Przeszła ona pod znakiem buntu **pierwszego buntu robotników łódzkich,** jakie zanotowały młode dzieje wielkiego kolosa przemysłowego.

Wigilja 1892 to jakby nowy okres w dziejach naszego miasta, to obudzenie się solidarności mas, znojnym swym trudem wykuwających potęgę miasta. Tysiące robotników szukało w modłach pociechy i ucieczki przed wyzyskiem i 14-godzinnym wówczas dniem pracy.

Zaznaczyć należy, iż w latach tych Łódź uboga — jeszcze była w kościoły: świątyń liczyło miasto trzy: były to kościół Najświętszej Marji Panny na Starem Mieście, kościół św. Józefa przy ul. Ogrodowej i kościół Podwyższenia Krzyża św. przy ul. Przejazd. A ludność miasta już wtedy (rok 1892) wynosiła blisko 200 tysięcy.

***

A potem... Skolei najbardziej charakterystyczne były święta w okresie rewolucji 1904—7. Wspominają o tem dzieje Łodzi, w wielu momentach wspominają o tem współcześni kronikarze, wiele zachowało się jeszcze wspomnień w pamięci starszego pokolenia z tego burzliwego okresu.

Na marginesie tych lat zaznaczyć należy, **że mimo całego niebezpieczeństwa** okresu rewolucyjnego — tygodnie świąteczne na terenie naszego miasta były dniami wyjątkowo spokojnemi... Moskale na te dni wyjątkowo jakby ścichali.

Wystarczy przypomnieć, że nawet w okresie największego nasilenia walk rewolucyjnych — na Pasterki w latach 1904—7 Moskale zdejmowali obserwację świątyń, ściągali tak liczne zazwyczaj w okresie naszej niewoli moskiewskiej posterunki policyjne lub kozackie przed kościołami. Spieszące do świątyń na pasterkę tłumy pobożnych miały choć w te jasną Noc Wigilijną raz do roku złudzenie, że w mieście niema obcych najeźdźców: nie było widać **ani jednego kozaka czy rewirowego lub stójkowego...**

***

A z czasów nowszych? Któż nie pamięta **tragicznych i jakże smutnych świąt 1914,** świąt, jakie przyszły bezpośrednio po bitwie łódzkiej, po bitwie, która kosztowała 50 tysięcy istnień ludzkich. Któż nie pamięta owych dni grudniowych 1914, kiedy wygłodniałe, oblegane przez trzy tygodnie miasto zajął niemiecki okupant. Ludność żywiła się wtedy burakami pastewnemi, ale Niemcy nałożyli na miasto akurat w przeddzień świąt kontrybucję, żądając dostarczenia dla żołnierzy niemieckich w Łodzi **paru tysięcy butelek wina, piwa, szampana, setek funtów cukru, masła i t.p.**

Wigilję tego roku spędziła Łódź w tęsknocie za najbliższymi, wygnanymi przez Molocha wojny daleko hen, na pola bitewne. Wigilję tego roku 1914 spędziła Łódź w smutku wyjątkowym, o **głodzie i chłodzie,** bo i żywności i opału nie było...

Bezwątpienia najradośniejsze były święta Bożego Narodzenia w Łodzi w **roku 1918.**

Były to święta, jakie witano z niebywałym, jak Łódź Łodzią — entuzjazmem. Łódź pijana była wtedy radością z dopiero co odzyskanej niepodległości, wolności. Organizowało się pośpiesznie wojsko polskie, powstawały pierwsze polskie urzędy, żywym nurtem zaczęło płynąć życie społeczne, kulturalne, ożywiać się począł nadspodziewanie szybko handel i przemysł: Łódź ocknęła się z letargu wojennego do nowego życia...

A później w niepodległej już Ojczyźnie z nowemi nadziejami i nową wiarą witała Łódź święta i Gwiazdkę. Raz jeszcze tylko przewinęła się chmura w okresie świątecznym: były to smutne dni bezpośrednio po zabójstwie prezydenta Gabrjela Narutowicza. Dużo nerwów kosztowała Łódź wiadomość o tej niepoczytalnej zbrodni. W żałobie i w skupieniu obchodziła wtedy Łódź Boże Narodzenie w r. 1922...

A potem rok 1926. Rok nowych zjawisk, przeżyć, zmian...

Aż ku Gwiazdce roku 1935 wciąż starym szlakiem pracy, pracy wytrwałej dla dobra Polski.

Jan Wojtyński.

Co usłyszymy przez radjo

dziś, we wtorek, jutro i pojutrze

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

WTOREK, dnia 24-go grudnia.

6.30—6.33: Pieśń „Najświętsza Panno". 6.33—6.34: Pobudka do gimnastyki. 6.34—6.50: Gimnastyka. 6.50—7.50: Muzyka (płyty). W przerwie o godz. 7.20: Dziennik poranny. 7.50—7.55. Odczytanie programu na dzień bieżący. 7.55—8.00: Parę informacyj. 8.00—11.57: Przerwa. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.15: Dziennik południowy. 12.15—12.30: „Nie przeszkadzać mamusi" — pogadanka dla dzieci pióra Kazimierza Piekarczyka. 12.30—13.25: Koncert popularny z płyt. 13.25—13.30: „Dzień wigilijny" — pogadanka. 13.30—14.30: „Zadawnych dobrych czasów" (płyty). 14.30—15.00: Przerwa. 15.00—16.00: Koncert zespołu Tadeusza Seredyńskiego (ze Lwowa). 16.00—16.15: Słuchowisko dla młodzieży szkolnej. 16.15—16.30: Cała Polska śpiewa — audycje poprowadzi prof. Rutkowski. 16.30—17.00: „Pastorałki" — na organy solo — wykona Feliks Nowowiejski (z Poznania). 17.00—17.15: „Wigilja na Sowińcu"—transmisja z Kopca im. Marszałka Józefa Piłsudskiego (z Krakowa). 17.15—17.45: Teatr Wyobraźni: Słuchowisko dla dzieci p. t. „Najpiękniejszy wieczór" Janiny Morawskiej. 17.45—18.15: „Kolendy kompozytorów poznańskich" (z Poznania) Wykonawcy: Marja Kisielewska (sopran-solo) z tow. skrzypiec, fortepianu, harfy i oboju). 18.15—18.35: „Wigilja Legjonisty Potyrały" — w opracowaniu Adama Pomian-Kruszyńskiego (z Katowic). 18.35—18.45: Odczytanie progr. na dzień następny.

18.45—18.50: Świąteczne „O wszystkiem potroszku" p. t. „Życzymy Łodzianom Wesołych Świąt".

18.50—19.40: Powszechny Teatr Wyobraźni: Słuchowisko p. t. „Wieczór Wigilijny" podług K. Kickensa o prac. Józefa Langfiera.

19.40—20.25: Koncert w wykonaniu Małej Ork. P. R. pod dyr. Zdz. Górzyńskiego.

20.25—20.55: Recital fortepianowy Jerzego Sulikowskiego.

20.55—21.00: Przerwa.

21.00—21.40: M. Świeżyński: „Pójdźmy wszyscy do Betleem" — wiazanka kolend. Wykonawcy: Orkiestra P R. pod dyr. St. Nawrota, Lucyna Szczepańska — sopran, Józef Korolkiewicz — baryton oraz chór żeński i mieszany (transmisja do Ameryki i Amsterdamu).

21.40—22.10: „Audycja wigilijna dla Polaków na obczyźnie".

22.10—22.30: „Przy pracy w noc wigilijną" — audycja z Łodzi.

22.30—23.00 „W święta w muzykalnej rodzinie". audycja w opracowaniu dr. Jerzego Młodziejowskiego (z Poznania).

23.00—24.00: Muzyka salonowa (płyty).

24.00—1.15: Transmisja Pasterki z Kaplicy Matki Boskiej Ostrobramskiej (tr. z Wilna).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Godz. 19.00 KRÓLEWIEC: „Boże Narodzenie — orat. Bacha. — HAMBURG. Audycja wokalna. — 19.10 WIEDEŃ: „Boże Narodzenie" — orat. Schuetza. — RYGA: Pieśni wigilijne. — 19.15 BUDAPESZT: Muzyka organowa. — FRANKFURT: Ludowa muzyka wigilijna. — 19.30 MOSKWA (WCSPS): Recital skrzypcowy. — SZTUTGART: Koncert wigilijny.

Godz. 20.10 WIEDEŃ: Kolendy. — 20.30 BRNO: Kolendy. — 20.35 WIEDEŃ: Koncert wig.

Godz. 21.00 KOENIGSWUST. Koncert. — 21.45 BUKARESZT: Recital fort.

Godz. 22.00 KOENIGSWUST .Muzyka kam. — BERLIN: Muzyka wieczorna. — 22.15 POSTE PARISIEN: Koncert.—22.50 KOLONJA: Symfonja Nr. 5 Brucknera. — LIPSK: Muzyka wiecz. — 22.55 WIEDEŃ: Koncert.

Godz. 23.00 FRANKFURT: Kolendy. — MONACHJUM: Koncert. — 23.50 POSTE PARISIEN: Melodje operetek.—ANGLJA (Reg. Progr.): Muzyka taneczna.

Godz. 0.15 PARIS P.T.T. Kolendy różnych narodów.

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

ŚRODA, dnia 25-go grudnia.

9.00: Sygnał czasu. 9.00—9.50: Kolendy ze wszystkich rozgłośni polskich: Chór mieszany z Brzuchowic pod dyr. Zubika (ze Lwowa). Chór pod dyr. B. Wallek-Walewskiego (z Krakowa). Chór męski urzędników magistratu miasta Katowic pod dyr. Leopolda Janickiego (tr. z Katowic). Chór P.P.W. pod dyr. Tadeusza Szeligowskiego (z Wilna). Chór im. Tadeusza Kościuszki z Pabjanic pod kier. Mieczysława Januszewicza (z Łodzi). Chór P.P.W. pod dyr. St. Barańskiego (z Poznania). Chór kolejowy P. W. pod dyr. Jana Wieczorka (z Torunia). Chór Kościoła Zbawiciela (z Warszawy).

9.50—10.00: Odczytanie programu na dzień bieżący. 10.00—11.57: Transmisja Nabożeństwa z Kościoła Metropolitalnego z Poznania. Kazanie na uroczystość Bożego Narodzenia na temat: „Z pasterzami u żłobka betleemskiego" — wygłosi ks. rektor dr. K. Kowalski. 11.57—12.00: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—13.00: „1000 taktów muzyki" — koncert w wykonaniu zwiększonego zespołu Stefana Rachonia. 13.00—13.35: Teatr Wyobraźni: Słuchowisko p. t. „Wigilja Wojewody" podług Piotra Choynowskiego w radjofon. Małgorzaty Sterbówny (ze Lwowa). 13.35—14.15: Koncert chóru Dana. 14.15—15.00: Muzyka lekka (płyty). 15.00—16.00: „Na wsi za sto lat" — wesołe słuchowisko wiejskie w opracowaniu Antoniego Zachemskiego. 16.00—17.00: Godzina życzeń dla dzieci. 17.00—18.00: Muzyka taneczna w wykonaniu zespołu Franciszka Witkowskiego (ze Lwowa). 18.00—18.30: Teatr Wyobraźni: Słuchowisko dla dzieci — „Historja pierwszej choinki" — zradjofonizowane według legendy mazurskiej (ze Lwowa). 18.30—19.45: „Kolendy z całego świata" (płyty). 19.45—19.55: Zapowiedź programu na dzień następny. 19.55—20: Przerwa.

20.00—20.30: Audycja żołnierska w opracowaniu dr. Zygmunta Nowakowskiego (z Krakowa).

20.30—21.00: Recital śpiewaczy Ady Sari.

21.00—21.35: XVII audycja z cyklu „Twórczośc Fryderyka Chopina" (1810—1849) w opracowaniu dr. Zdzisława Jachimeckiego. Wykonawcy: Henryk Sztompka (fortepian) i Aniela Szlemińska (śpiew).

21.35—21.50: „Gwiazdy nad Saharą" — feljeton (ilustr. płytami) wygł. K. Prószyński.

21.50—23.00: Muzyka taneczna w wykonaniu Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego i „Trójki radjowej".

23.00—24.00: Muzyka taneczna (płyty).

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Godz. 19.00 LIPSK: Koncert uroczysty — 19.10 PRAGA: Bagatele Dworzaka. — 19.10 WIEDEŃ: Wielkie radjopotpourri ukł. dr. Riedingera. — 19.30 WROCŁAW: „Wolny strzelec" — opera Webera.

Godz. 19.30 HAMBURG: „Walc zwycięża" — koncert ork.

Godz. 19.35 PRAGA: Najpiękniejsze dzwony Czeechosłowacji.

Godz. 19.50 BUDAPESZT: Koncert kameralny z udziałem skrz. Stelli Dortheimer.

Godz. 20.00 KOPENHAGA: „Aladyn" — dramat muz. Nielsena. — 20.00 KOENIGSWUST. „Utwory Mozarta, R. Straussa i Wagnera".— 20.15 LIPSK. „Muzyka z oper niemieckich". 20.25 RZYM: „Calandrino" — operetka Cusciny.. — 20.40 WIEDEŃ: Koncert Ork. Filh. pod dyr. Weingartnera.

Godz. 12.45 SOTTENS: Koncert radjoork. — 21.00 BRUKSELA Franc.: Koncert ork. symfonicznej. — 21.25 BUDAPESZT: Muzyka jazzowa. — 21.45 BUKARESZT: Muzyka taneczna.

Godz. 22.00 PARIS P.T.T. Koncert świąteczny.

Godz. 2230 PRAGA: Muzyka salonowa.

Godz. 22.30 BUDAPESZT: Muzyka salonowa.

Godz. 22.30 Muzyka lekka i taneczna.

Godz. 22.50 ANGLJA (Reg. Progr.): Muzyka

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

CZWARTEK, dnia 26-go grudnia.

9.00—9.03 Sygnał czasu i kolenda „Bóg się rodzi". 9.03—9.50: Muzyka (płyty). 9.50—10.00: Odczytanie programu na dzień bieżący. 10.00—10.30: „Gwiazdka na Kaszubach" — kolendy kaszubskie w wykonaniu chóru i orkiestry ludowej (z Torunia). 10.30—11.57: Transmisja Nabożeństwa z Kościoła Św. Krzyża w Warszawie. Kazanie na uroczystość św. Szczepana na temat „Duch ci jest, który ożywia" — wygłosi ks. prof. dr. Michał Klepacz. Podczas Nabożeństwa śpiewać będzie chór Świętokrzyski pod dyr. ks. prof. Józefa Urszulika. 11.57—12.03: Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.15: „Codzienne kłopoty łódzkiego dziennikarza" — reportaż-djalog red. Stanisława Rachalewskiego. 12.15—13.00: Koncert solistów: Wykonawcy: Aleksander Michałowski — bas, Wacław Niemczyk — skrzypce. 13.00—13.20: Teatr Wyobraźni: Fragment słuchowiskowy „Cyd" Piotra Corneille'a w przekładzie Stanisława Wyspiańskiego, w oprac. i z komentarzem dr. Tymona Terleckiego. 13.20—14.00: Melodje i tańce polskie w wykonaniu Orkiestry P. R. 14.00—14.20: „Na szóstem" — opowiadanie Zygmunta Bartkiewicza. 14.20—15.00: Koncert życzeń. 15.00—15.30: Teatr Wyobraźni: Słuch. dla dzieci „Drewniaczki—Chodaczki w betleemskiej stajence" — Stanisława Roy'a (z Poznania). 15.30—16.30: „Migawki regjonalne" — zbiorowa audycja ze wszystkich rozgłośni P. R. 16.30—16.55: Koncert tria salonowego. Wykonawcy: Tadeusz Zygadło — skrzypce, Mieczysław Hoherman — wiolonczela, Władysław Szpilman — fortepian. 16.55—17.10: „Poezja Bożego Narodzenia" — kwadrans poetycki — St. Miłaszewski. 17.10—17.55: „Moja pieszczotka" — wesoła audycja Tadeusza Sygietyńskiego i Michała Meliny. 17.55—19.00: Muzyka taneczna (płyty). 19.00—19.10: Zapowiedź programu na dzień następny.

19.10—20.00: Dzieci całej Polski śpiewają kolendy: Chór Urszulanek pod dyr. W. Jędrzejewskiej (ze Lwowa). Chór dzieci krakowskich (z Krakowa). Chór dziecięcy szkoły powszechnej XV w Katowicach pod dyr. Leopolda Janickiego (z Katowic). Chór szkoły powszechnej pod dyr. Heleny Błasikowej (z Wilna). Chór państw. gimnazjum żeńskiego z towarzyszeniem zespołu instrumentalnego (z Łodzi). Chór dzieci gimnazjum im. A. Mickiewicza pod dyr. Broniewskiego (z Poznania). Chór chłopców szkoły powszechnej Nr. 5 pod dyr. Józefa Nowakowskiego (z Torunia). Chór młodzieży szkół powszechnych m. Warszawy pod dyr. Tadeusza Mayznera (z Warszawy).

20.00—20.20: Niewydane utwory Aleksandra Michałowskiego — w wykonaniu Edwardy Feinsteinówny — fortepian.

20.20—20.50: „Imieniny Szczeepka — wesoła audycja (ze Lwowa).

20.20—20.50: „Imieniny Szczepka" — wesoła

21.00—22.15: „Biały Mazur" — operetka w 3-ch aktach Franciszka Lehara. Wykonawcy: A. Szlemińska, W. Ruszkiewiczowa, A. Bogucki, E. Gawkowski, A. Kopciuszewski, A. Hernes. Reżyserja Warneckiego. Orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.

22.15—22.30: Koncert reklamowy.

22.30—24.00: Muzyka taneczna (płyty).

W przerwie około godz 23.00: Wiadomości meteoroligiczne dla komunikacji lotniczej.

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

Godz. 20.00 OSLO: „Królowa na jeden dzień"— operetka Bulla. — 20.00 BERLIN: „Turandot" opera Pucciniego. Tr. z opery (dyr. Klemens Krauss). — 20.00 HAMBURG: „Clivia"—operetka Dostala.

Godz. 20.00 RYGA: Muzyka operetkowa. — ANGLJA (Nat. Progr.): Radjorewja murzyńska. — 20.30 POSTE PARISIEN: Koncert ork. — 20.30 RZYM: „Iris" — opera Mascagniego (tr. z Teatru Królewskiego). — 20.40 KOPENHAGA: Radjobal dla młodych. — 20.55 HILVERSUM II: Koncert z udz. skrzypka Mischy Elmana.

Godz. 21.10 STRASBURG: Festival Saint-Saensa 21.30 PARIS P.T.T. Dawne przeboje. — 21.30 ANGLJA (Nat. Progr.): Koncert ork. — 21.55 BUDAPESZT. Koncert orkiestr. — 22.00 SZTOKHOLM: Muzyka taneczna. — 22.10 WIEDEŃ. Recital śpiew. Elżbiety Schumann.

Godz. 22.45 RADIO PARIS: Koncert orkiestrowy pod dyr. Inghelbrechta.

Godz. 23.00 KOENIGSWUST. „Między snem a jawą" — koncert rozrywkowy. — 23.10 ANGLJA (Reg. Progr.): Muzyka taneczna.

Godz. 24.00 BERLIN: Muzyka taneczna. — 24.00 SZTUTGART: Koncert nocny.

TEATR — MUZYKA SZTUKA

REPERTUAR ŚWIĄTECZNY TEATRU MIEJSKIEGO.

W środę o godz. 8,30 w iecz. oraz w czwartek wiecz. świetna, satyryczna komedja Verneuil'a „Szkoła Podatników", która dzięki swej aktualności i humorowi z miejsca zdobyła serca.. łódzkich podatników.

W czwartek o godz. 4-ej po poł. po cenach zniżonych oraz w piątek o godz. 8,30 wiecz. bawić będzie publiczność beztroska komedja wesoła Kirszona „Przedziwny stop". Aczkolwiek widowisko to dane było już kilkanaście razy idzie ono stale przy zapełnionej widowni co świadczy najdowodniej o jego walorach scenicznych i popularności.

W pełnych próbach pod reżyserją M. Zonera pikantna farsa angielska „Chcę właśnie ciebie", której premjera odbędzie się w Noc Sylwestrową.

BAJKA DLA DZIECI W TEATRZE MIEJSKIM

Wszystkie grzeczne dzieci zejdą się w czwartek o godz. 12-ej w Teatrze Miejskim ażeby wziąć udział w pięknej bajce Billiński „Ala i Janek w krainie czarów". Efektowne tańce, śpiewy i mnóstwo innych czarodziejskich atrakcyj wywołują stale zachwyt naszych milusińskich, którzy też gorąco oklaskują bajkę i jej małych wykonawców.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE

Ogrodowa 18.

W środę, dnia 25 bm. o godz. 12-ej w południe i 4-ej po poł. dwa przedstawienia misterjum historycznego w 6 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Boże Narodzenie" w wykonaniu Stow. Śpiewaczego im. „Moniuszki".

o godz. 8,15 wiecz. specjalny program świąteczny, na który złożą się 3 arcywesołe jednoaktówki p t. „Marcowy kawaler", „Fryzjerczyk w zalotach" i „Czyje dziecko".

W czwartek, dnia 26 bm. o godz. 12-ej w południe „Boże Narodzenie" w wykonaniu Stow. Śpiewaczego im. „Moniuszko".

O godz. 4.15 po poł. i 8,15 wiecz. dwa przedstawienia specjalnego programu świątecznego złożonego z 3-ch arcywesołych jednoaktówek p. t. „Marcowy kawaler" i „Fryzjerczyk w zalotach" i „Czyje dziecko".

Sala Geyera — Piotrkowska 294.

W środę, dnia 25 bm. i w czwartek, dnia 26 bm. o godz. 4,15 po poł. i 8,15 wiecz. codziennie dwa przedstawienia czarującej operetki w 3-ch aktach R. Stolza p. t. „Taniec Szczęścia".

Dom Ludowy — Rzgowska 84.

W środę, dnia 25 bm. i w czwartek, 26 bm. o godz. 4.15 po poł. i 8,15 wiecz. dziennie dwa przedstawienia arcywesołej komedji w 3-ch akt B. Katerwy p. t. „Urwis".

TEATR ROZMAITOŚCI.

Jutro w środę 25 grudnia br. o godz. 9 wieczorem uroczysta premjera oraz w czwartek 26 grudnia o godz. 4-ej pp. i 9-ej wiecz. powtórzenie premjery widowiska pełnego humoru i satyry w 2-ch częściach 16-tu obrazach p. t. „Tel - Awiw".

PREMJERA W TEATRZE FILHARMONJI

W środę, dnia 25 bm. odbędzie się premjera komedji muzycznej p. t. „Złote Pomarańcze" w 14 odsłonach. Bilety na przedstawienia już sprzedaje kasa Filharmonji.

WYSTĘP ORŁOWA W FILHARMONJI

W środę, dnia 25 grudnia o godz. 7.30 wiecz. wystąpi w sali Filharmonji aktor moskiewskiego teatru artystycznego i premjer znanego dobrze w Polsce zespołu „Niebieski Ptak" — Wsiewołod Orłow. Będzie to jedyny występ tego humorysty. W programie wieczoru parodje „Przedwojenny i sowiecki humor rosyjski". Bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

CATERINA JARBORO W FILHARMONJI

W czwartek dnia 26 grudnia o godz. 8 wiecz. odbędzie się w sali Filharmonji koncert fenomenalnej śpiewaczki murzyńskiej Cateriny Jarboro. W programie koncertu arje operowe, pieśni, oraz „Negro Spirytualis". Pozostałe bilety sprzedaje kasa Filharmonji.

SHIRLEY TEMPLE ZNÓW W ŁODZI

Ubóstwiana przez miljony bywalców kinowych całego świata, urocza, najmłodsza gwiazda ekranu, Shirley Temple, już jutro przybędzie do stęsknionych za nią licznych wielbicieli od najmłodszych do najstarszych, z ekranu kina „Europa".

Mała Shirley zabłyśnie pełnią swego genialnego talentu w nowym swoim filmie „Nasze słoneczko", którego fascynująca treść jest równem pasmem uśmiechów i serdecznych wzruszeń. Na tle szarości życia codziennego dysonansów, jakie rozdzielają ludzi nawet bliższych sobie, słodki uśmiech i szczebiot małej Shirley — to naprawdę jasny promień naszego słoneczka".

Dyrekcja k'na „Europa" nie mogła uczynić lepszego wyboru, wystawiając film ten w okresie Świąt Bożego Narodzenia. Niewątpliwie cała Łódź z entuzjazmem powita ulubioną bohaterkę ekranu, której fenomenalny talent i wrodzony wdzięk wprawiają zawsze w zachwyt i w zdumienie każdego miłośnika kina.

GAWKI.

cisły rachunek nie zawodzi

Pan Eustachy siedział i. obliczał. zystko robił ściśle i wedle rachunku, ęc i teraz, gdy miał powziąć ważne stanowienie, musiał dokładnie obli- yć.

Trzynaście, dziesięć, osiem, 76.143 razem 107.143. — Liczył szybko i rawnie. — Trzy razy do roku — ra- m 321.429. Każdy numer ma jednak tery ćwiartki. Pomnóżmy więc przez Otrzymamy 1.285.716.

Odłożył ołówek.

— Przeszło miljon ludzi w Polsce grywa w ciągu roku na loterji. Dla- go jabym nie miał wygrać?

Rachunek zgadzał się i p. Eustachy pił jeszcze w czerwcu r. b. ćwiartkę u.

Mijały miesiące. Skrupulatnie prze- dał tabele wygranych. Nic nie wy- dziło, często numer różnił się tylko jedną cyfrę od numeru wygranej, ale było małą pociechą. Odnowił los do Loterii, czekał pełen nadziei do dnia. Nic. Pech. Gwiazdka za pa- m, a wygrana nie przychodzi. Jeszcze ko kilka dni do Bożego Narodzenia. Zaczął znowu liczyć. Rachunek adzał się, jak i przedtem. Chyba, że pełnił jakiś błąd w kalkulacji. Nie trzymał i poszedł do kolektora. Gdy hodził, usłyszał skierowany do sie- radosny powitalny okrzyk:

— Gratulujemy, gratulujemy! Dziś ciągnieniu gwiazdkowem na pański mer padło 5.000 złotych.

Pana Eustachego „zatknęło“. Za- mniał zupełnie o dodatkowem ciąg- eniu gwiazdkowem i pomylił się w ojem obliczeniu o przeszło 20.000. e dał jednak poznać po sobie i od- kł krótko:

— Dobrze.

— Jakto? Nie cieszy się pan?

— To dla mnie żadna niespodzianka. iedziałem o tem oddawna. Za dobrze ezę, by mógł mnie zawieść ścisły ra- chunek.

Pas.

Wróg telefonów niszczył słupy telefoniczne

Na torze kolei obwodowej pomiędzy ierzem a Widzewem, na siódmym kilo etrze, został zatrzymany na gorącym zynku niszczenia linji telefonicznej, onisław Pełka, zam. przy ul. Przemy- owej 7.

Pełka z wielkiem zacietrzewieniem **łował już drugi słup telefoniczny i wy adowcy policji udali się na ten szlak olejowy właśnie z uwagi na zerwane łączenie telefoniczne wzdłuż tej linji.**

Na widok funkcjonarjuszy, Pełka, yniący wrażenie nienormalnego, rzu- się do ucieczki. Po krótkiej pogoni, stał zatrzymany i na pytanie, dlaczego bał słupy — nie umiał dać odpowie- i, wreszcie oświadczył, że czynił to a **„demonstracji“.**

Pełka został osadzony w areszcie.

asz reporter zanotował:

Trzyletnia Jadwiga Kapuścińska poparzyła wczoraj wrzącą wodą i doznała ciężkich parzeń na całem ciele. Lekarz pogotowia ierował dziewczynkę w ciężkim stanie do pitala.

* * *

W wypadku przy pracy uległ w fabryce hiter przy ul. Skorupki 19 Józef Winer, ro- tnik, zam. przy ul. Kilińskiego 48. Poszkodowanego opatrzył lekarz pogotowia kierował do szpitala okręgowego.

★

W fabryce karoserji samochodowych S-rów mmera przy ul. Gdańskiej 126 zapaliły się óry i wybuchł pożar w stolarni, który uga- a straż ogniowa po krótkiej akcji. Straty są znaczne.

Leonard Wałacz, strzelec Korpusu Ochrony ogranicza zameldował, że w pociągu pod An- zejowem skradziono mu z pochwy bagnet.

Do mieszkania Adama Niełacznego, przy ul. wrot 1, włamali się złodzieje i skradli różne zedmioty wartości 2000 zł.

Do składu Herberta Blaumana, przy ul. otrkowskiej 141 włamali się w nocy złodzieje skradli żarówki i inne przedmioty wartości 00 zł.

Z mieszkania Anny Kraszewskiej, przy ulicy odrej 5, nieznani sprawcy w czasie nieobec- ści właścicielki skradli garderobę i bieliznę artości 600 zł.

W podwórzu domu przy ul. Orlej 18 niezna- i sprawcy skradli uprząż należącą do Juljan- y Friedenstab, zamieszkałej w Mileszkach od Łodzią. Poszkodowana oblicza swe straty a 300 zł.

Śmierć najokrutniejszego dyktatora

Prezydent Venezueli był najbogatszym człowiekiem na świecie

Depesze doniosły przed kilku dniami o śmierci prezydenta Venezueli, generała Juana Gomeza, najstarszego dyktatora na świecie. **Gomez został dyktatorem Venezueli w 1908 roku i zmarł śmiercią naturalną, mając 78 lat.**

Dzieje Gomeza związane są ściśle z historją tej republiki południowo-amerykańskiej. Tajemnicą jego władzy i olbrzymiego bogactwa była **nafta.** Na- krótko przed wyborami prezydenta Venezueli w 1908 roku **wykryto na terenie republiki bogate źródła naftowe.** Gomez nawiązał kontakt z amerykańskimi królami nafty, zagwarantował sobie roczny dochód w sumie **jednego miljona funtów szterlingów i stał się wkrótce nietylko najbogatszym człowiekiem w Ameryce, lecz niemal na całym świecie.**

Gdy ujął władzę w swoje ręce, okazał się **nieubłaganym wrogiem swych przeciwników politycznych.** Rządził przy pomocy najbezwzględniejszego teroru. Więzienia były stale przepełnione i nosiły wielomówną nazwę **„szkół śpiewu“**, wiadomo było bowiem, że stosowano tam niezwykłe tortury, **które** zmuszały **do „wyśpiewania“ wszystkiego... co się wiedziało i czego się nie wiedziało.** Oczywiście, że te metody rządzenia wywoływały w kraju niezadowolenie, co doprowadzało do częstych zamieszek, tłumionych bezwzględnie z wielką zazwyczaj ilością ofiar. Niejednokrotnie były dokonywane zamachy na tego okrutnego dyktatora, ale ani jeden z nich nie dał zamierzonego celu.

Gomez nie mieszkał w stolicy. Przeniósł się na wieś, gdzie kazał sobie zbudować pałac o prawdziwie wschodnim przepychu. Siedzibę jego otaczał **wielki, wysokim parkanem ogrodzony, ogród, po którym spacerowały dzikie zwierzęta.** Gospodarstwo prowadziła mu jedna z jego licznych córek. Każda potrawa, podawana na stół, musiała być przedtem skosztowana przez jednego ze służących, aby sprawdzić, czy niema w niej trucizny.

Prezydent Venezueli nie był żonaty, a mimo to **szczycił się, że ma 114 dzieci...** Matki tych dzieci różniły się odcieniami skóry od najbielszej aż do czarnej. Dzieci białych kobiet zyskiwały europejskie wychowanie, natomiast dzieci kolorowe pozostawały w środowisku matek.

Przed kilku tygodniami prezydent Gomez **musiał się poddać operacji, podczas której umarł. Był on pierwszym dyktatorem Venezueli, który zmarł śmiercią naturalną i w dodatku po tak długiem panowaniu.**

Ciało jego zostanie zabalsamowane, przyczem w kraju obwieszczono dwutygodniową żałobę.

Aż do czasu nowych wyborów ster rządów Venezueli objął generał Contreras. (lu)

O spokój i ciszę w kinach

Nie przeszkadzajcie swoim sąsiadom głośnemi uwagami

Przed kilku dniami, w artykule p. t. „Nie przeszkadzajcie nam w kinię!“ zwróciliśmy uwagę na mocno dla otoczenia nieprzyjemnych widzów kinowych, którzy podczas wyświetlania filmu, **rozmawiają głośno, czynią najrozmaitsze uwagi i w ten sposób zakłócają prawdziwemu miłośnikowi filmu spokój i zatruwają mu przyjemność, jaką kino daje.**

Nasze uwagi — jak się okazało — były bardzo aktualne. Otrzymaliśmy szereg listów od czytelników, którzy żywo nam przyklasnęli. Niektórzy może nawet przesadzili w sposobach, zmierzających do usunięcia zła, wysuwając zbyt prostą radę: **wydalania z kina ludzi, którzy się głośno zachowują, głośno czytają napisy i t. d.**

Wśród doszłych nas opinij, całkowicie jednak podzielamy projekt p. R. Gł., który uważa, że **dyrekcje kin winny wyświetlać na ekranie napis, apelujący do widzów, wzywających do zachowania ciszy.**

Projekt ten powinien być wzięty pod rozwagę przez dyrektorów i właścicieli kin. —

Może w ten sposób da się uzyskać pewne minimum ciszy na salach kinoteatrów, zwłaszcza w soboty, niedziele i święta, kiedy publiczność jest najbardziej hałaśliwa.

wieści SPORTOWE

Boże Narodzenie w rodzinie sportowej

Święta Bożego Narodzenia spędzą sportowcy polscy w zupełnej ciszy. W kraju nie odbędzie się żadna poważniejsza impreza o charakterze ogólnopolskim, a gdzieniegdzie tylko zapowiedziane są zawody lokalne, nie posiadające zresztą większego znaczenia. Nawet w naszych ośrodkach zimowych (Zakopane i Krynica) program świąteczny przedstawia się b. skromnie.

Mimo bezczynności sportowców w kraju oczekiwać będzię świat sportowy z niecierpliwością wyników z zagranicy gdzie sport polski reprezentowany będzie w okresie Świąt na dwuch odcinkach. Nasza reprezentacja hokejowa, bawiąca obecnie w Niemczech, rozegra w pierwsze i drugie Święto dwa spotkania z czołowemi zespołami hokejowemi Berlina, a piłkarze Warty poznańskiej spędzą święta w Belgji gdzie zmierzą się z jedną z czołowych drużyn brukselskich.

Echa meczu

Warszawianka—IKP

Krzywdzące decyzje sędziów na meczach IKP. z Wartą i Warszawianką wyprowadziły całkowicie z równowagi pięściarzy klubu łódzkiego. Sytuacja zaogniła się zwłaszcza po meczu warszawskim do tego stopnia, że kilku zawodników IKP oświadczyło wręcz, iż mają dość boksu i rezygnują z dalszej karjery w ringu.

Miejmy nadzieję, że słowa te wypowiedziane zostały w przystępie wielkiego zdenerwowania i że sytuacja po upływie pewnego czasu załagodzi się.

Pięściarze IKP nie chcą sędziego Moskala

Pięściarze IKP: Chmielewski, Bartniak, Spodenkjewicz, Banasiak, Woźniakiewicz i Popielaty wystosowali do zarządu PZB list otwarty, w którym **proszą o niewyznaczanie sędziego meczu** IKP — Warta w Poznaniu p. Moskala na mecze drużyny łódzkiej.

ŁKS na turnieju hokejowym w Poznaniu

Drużyna hokejowa ŁKS-u wyjeżdża do Poznania, gdzie weźmie udział w dniach 25 i 26 bm. w turnieju organizowanym przez tamtejszy AZS w którym wezmą również udział Toruński KS i poznańska Warta.

Próby bicia rekordów na niedzielnych zawodach pływackich

Jak się dowiadujemy na zawodach pływackich AZS — reprezentacja Łodzi, które odbędą się w nadchodzącą niedzielę w Łodzi jeden z najlepszych pływaków polskich, Boguth, podejmie próbę bicia rekordu Polski na 100 mtr. stylem klasycznym. Boguth uzyskał coprawda czas lepszy od rekordu 1.16 jednak długość basenu w Warszawie była nieprzepisowa, podczas gdy basen w Y. M. C. A. ma rozmiary przepisowe (25 mtr. długości).

Pozatem próbę bicia rekordu Polski podejmie w Łodzi AZS w sztafecie 5x50 mtr. stylem dowolnym. W sztafecie tej wystąpi również b. wychowanek ŁKS-u Szwankowski brat śp. Janusza.

Z innych znanych pływaków ujrzymy Karpińskiego kandydata olimpijskiego do sztafety 4x200 mtr., reprezentantów stolicy Gumkowskiego, Jastrzębskiego i Olszewskiego, a także Kratochwilę, długodystan. mistrza Polski na 2, 3 i 5 klm.) który weźmie udział w meczu water-polowym. Mecz AZS—Repr. Łodzi będzie jedną z najciekawszych imprez pływackich w Łodzi.

Stahl wstępuje do Hakoahu

Stahl, który niedawno po otrzymaniu zwolnienia z warszawskiej Makkabi zasilił ponownie klub IKP w wadze półciężkiej otrzymał na własną prośbę z klubu fabrycznego zwolnienie i **wstępuje do Hakoahu.**

Kurjer Handlowo-Przemysłowy

„REPUBLIKA" z dnia 24 grudnia 1935 r. | Dział gospodarczy — tel. 211-66.

Gospodarka Polski w r. 1935

Walka z deficytem skarbowym.—Zapewniona stałość waluty.—Obieg pieniądza. Pomoc dla rolnictwa.—Wzrost wskaźnika produkcji.—Nowe traktaty

Dorocznym zwyczajem próbujemy dokonać przeglądu rozwoju naszej **sytuacji gospodarczej w ciągu roku 1935.** Zaczynamy od elementu o pierwszorzędnej doniosłości dla całego, jakim jest

gospodarka skarbowa

Podobnie jak w większości krajów świata — skarb nasz w dobie kryzysu **gospodarował deficytowo.** Nasz deficyt globalny od 31 r. **przekroczył 1,1 miljard zł.** W roku poprzednim na pokrycie deficytu zużyto sumy **z Pożyczki Narodowej,** której wpływy z rat jeszcze w roku wykonawczym 34/35 dały ok. 175 miljonów. W roku 1935 — skarb zasilił się z szeregu dalszych operacyj kredytowych, przedewszystkiem z Pożyczki Inwestycyjnej, pozatem — z zadłużenia w Banku Polskim (bony, skup „papierów własnych" i t. d. Pod koniec roku kalendarzowego nowy minister skarbu zainaugurował **bezwzględną walkę z deficytami skarbowemi metodą pozakredytową.** Deficyt przyjęty na podstawie doświadczeń na ok. 300 miljonów rocznie pokrywa się — 160 miljonami z podatku od wynagrodzeń publicznych, 66 milj. — z podwyżki stawek ogólnego podatku dochodowego; resztę pokrywa się **oszczędnościami w wydatkach.**

Pieniądz i kredyt

Rok 1935 był okresem dalszych **„dezercyj" z obozu złotego bloku.** Spotęgowało to niepokój walutowy w świecie, wyrażający się serją ataków na wszystkie waluty ostatnich mohikanów (oba franki, floren). Tem trudniejszem było wytrwanie przy stałości złotego, którą sobie założył jako cel rząd Rzplitej. **Złoty pozostaje nietknięty. Wolność dewizowa jest pełna.**

Umożliwione to jest dzięki czujności w zakresie gospodarki skarbu, o czem wyżej. Pozycja techniczno - walutowa Banku Polskiego **nie daje podstaw realnych do jakichkolwiek obaw.** Przez lwią część roku pozycja kruszcowa w jego bilansach wykazywała niezmienną stałość. Pod koniec września ujawnił się **silniejszy odpływ złota,** wywołany płatnościami z tytułu pożyczek publicznych wobec zagranicy, zmaleniem dopływu z dotychczasowych aktywnych pozycyj bilansu płatniczego, likwidowaniem rachunku za skup tezauryzacyjny. Obecnie pozycja złota oscyluje około 440 miljonów, **wykazując już w ostatnich kilku dekadach znowu stabilizację.** Pod wpływem posunięć polityczno-gospodarczych **nastąpiło uspokojenie, osłabła tezauryzacja.**

Stan kredytów Banku Polskiego (poza skupem walorów i bonów skarbowych) obraca się w ciągu roku koło sumy 700—800 miljonów, dzięki czemu obieg biletowy sięga miljarda. Przy uwzględnieniu znacznego wzrostu wartości pieniądza **jest to stan bezspornie bardzo wysoki,** gojący w dużej mierze „bóle" deflacji. **Rynek kredytowy prywatny,** z odchyleniami w ciągu roku **wykazuje względną jak na nasze warunki płynność.** Stopa oficjalna Banku przez cały rok pozostała bez zmiany; stopa prywatna **wydatnie się do niej zbliżyła.** Ośrodkami akumulacji narastających kapitałów pieniężnych pozostały nadal banki publiczne z PKO na czele; większe wahania tendencji wykazują banki prywatne, które **ciągle tkwią jeszcze w impasie kryzysowym.**

W obrębie rynku walorów — **rynek akcjowy dalej w bezwładzie.** Walory stałego oprocentowania, których kursy kulminowały pod koniec poprzedniego roku, w roku 35-tym straciły kilkanaście procent swej wartości; **pod koniec tego roku zarysowała się znów tendencja wyraźnej poprawy.**

Pod koniec roku — wszystkie stopy procentowe regulowane przez państwo, zostały obniżone.

Będące odpowiednikiem ogólnej linji deflacyjnej, **procesy wyrównawczo-oddłużeniowe trwają.** Późną jesienią znacznie rozbudowano ustawodawstwo oddłużeniowe rolnicze, **dające w tym zakresie chyba już maximum tego, co można rolnikowi dać.** Oddłużenie w miastach (poza nowemi ulgami hipotecznemi) toczy się w ramach indywidualnych operacyj sądowych i pozasądowych. Wiosną wydano **bardzo pojemne normy oddłużenia podatkowego miasta i wsi,** uzupełnione zbliżonemi normami w zakresie zadłużenia z tytułu świadczeń społecznych; niestety **praktyka wykonawców jednych i drugich norm nie jest dotąd zadawalająca.**

Rolnictwo

Kluczowa pozycja rolnictwa, absorbującego 3/4 ludności Rzplitej, znajduje niewątpliwie **wysokie zrozumienie u kół kierujących naszą polityką gospodarczą** (znamienne jest także stale akcentujące się zrozumienie dla tego problemu u kół miejskich, znacznie większe, aniżeli w dobie t. zw. „rządów chłopskich" w Polsce). Rząd nie traci z oczu, iż przez 7 lat dochód btto ze sprzedaży spadł z 4.1 na 1.5 milj. zł. O polityce oddłużenia w zakresie prywatnym i publicznym już mówiono. **Państwo podtrzymuje ceny rolnika bezwzględnie i relatywnie,** cisnąc na ceny miejskie. W tych samych intencjach buduje się w roku 1935-tym **traktaty handlowe z państwami wysoko uprzemysłowionemi** (o czem niżej). Skądinąd i oczywiście niezależnie odnosi rolnictwo korzyści **z ogólnej poprawy światowych rynków surowcowo - żywnościowych.** Większe korzyści, niż zboże, daje gospodarstwo hodowlane. Postronne czynniki stymulacyjne ułatwiają rolę skarbowi, dotąd przeciążonemu kosztami interwencji pro - rolniczej.

Przemysł

Syntetyczne uchwycenie położenia przemysłu jest niewątpliwie bardzo trudne. Poszczególne fragmenty dają obraz nader różny. **Ogólny stan produkcji utrzymuje się na poziomie zeszłorocznym z tendencją wyraźną in plus.** Wskaźniki ruchem zygzakowatym **podnoszą się stale w górę,** oddalając się od kryzysowego punktu „dołowania" z początkiem 33-go roku. **Wspinamy się ponad kryzysowe „dwie trzecie".** Wyraża się to wzrostem produkcji nietylko dóbr spożycia bezpośredniego, ale i reprodukcyjnego: regularny jest w tym kierunku ruch w hutnictwie żelaznem (sezon budowlany w Polsce był dość udany). — Cały szereg problemów, które pozostawały nierozwiązane dla przemysłu, pozostają niemi i nadal: **zagadnienie kosztów produkcji,** jej nieelastycznych składników wysuwa przemysł ciągle nanowo (w zakresie obciążeń socjalnych doznał przemysł pewnej ulgi); nowym problemem jest powszechne relatywne **pogorszenie się „uzbrojenia technicznego".** Wyłonił się nowy problem **braku surowca przywożonego z zagranicy.** — Pod koniec roku bardzo silnie zaostrzyło się zagadnienie form organizacyjnych; **problem kartelów był zwłaszcza pod koniec roku jednym z najbardziej dyskutowanych w obliczu rządowej akcji „przymykania" nożyc.**

Handel

Sytuacja handlu, jako aparatu rozdzielczego dóbr, jest poniekąd refleksem sytuacji warsztatów produkujących te dobra, omówionej zgrubsza. **Słabość finansowa w dalszym ciągu utrudnia handlowi w Polsce wypełnianie jego roli właściwej** (nacisk na ceny przemysłowe uderza zresztą w kapitał handlu, tkwiący w danym momencie w towarze). Pomiędzy przemysłem i handlem, wyjałowionemi kapitałowo, toczy się ciągle **walka o przerzucenie ciężaru finansowania produkcji.**

Obroty towarowe, mierzone naładunkiem wagonów PKP. wykazują raczej wzrost.

W handlu zagranicznym dalsze postępy czyni **kompresja przywozu.** W porównaniu ze stanem z 28-go roku import obraca się koło czwartej, a eksport koło trzeciej części. Poza miesiącami kwietniem i majem, które wykazały salda ujemne, **wymiana towarów z zagranicą jest lekko aktywna:** saldo wyniesie się za rok cały zapewne ok. 70 milj. — System gospodarki importowej nie uległ zmianie. W naszej polityce handlowej rok 1935 przyniósł dwa pierwszorzędnej wagi wydarzenia: w marcu wszedł w życie nowy **traktat handlowy polsko-angielski, w listopadzie — pierwszy prawdziwy traktat handlowy polsko-niemiecki.** Oba traktaty — zgodnie z naczelnemi założeniami współczesnej polityki gospodarczej polskiej **podyktowane są w pierwszej linji względami na ugruntowanie i rozbudowę eksportu rolniczego;** za tę cenę wypadło poczynić zarówno na rzecz W. Brytanji, jak i Rzeszy **poważne ustępstwa w dziedzinie przemysłowej.** Traktat z Rzeszą jest ponadto znamienny uzupełnieniem go pierwszym w Polsce oficjalnym clearing'iem.

Rynek pracy

Wielkie rzesze bezrobotnych są dalej troską Polski. Urzędowo uchwycone statystycznie **bezrobocie obraca się dalej w cyfrach od ćwierci miljona do czterystu tys. zimą, mimo wzrostu stanu zatrudnienia.** Cyfry bezrobocia istotnego są niewątpliwie znacznie wyższe. Włączenie wielkiego przyrostu naturalnego ludności w aparaturę gospodarczą jest zadaniem, które rząd stara się w miarę skromnych środków rozwiązać. **Emigracja kurczy się stale** (nb. pozycja przekazów emigranckich, ongiś jeden z filarów naszego bilansu płatniczego, skurczyła się do ok. 150 milj. zł rocznie).

Dr. A. Zauberman.

26 grup płatników zryczałtowanego podatku

Zmiany w projekcie o ryczałtowym wymiarze podatku obrotowego.—Przedłużenie terminu składania reklamacyj. — Kwartalne raty płatności podatku

Jak donosiliśmy, na pierwszym planie prac ukonstytuowanej w ub. sobotę pod przewodnictwem prof. Krzyżanowskiego specjalnej komisji podatkowej znajduje się projekt dekretu Prezydenta **o poborze zryczałtowanego podatku obrotowego od drobnych płatników.**

Projekt dekretu komisja otrzymała już **w nowej redakcji,** jaką uzyskał on w wyniku opinji, wyrażonej przez samorząd gospodarczy o projekcie pierwotnym. Projekt obecny różni sie od poprzedniego **szeregiem zmian, uwzględniających postulaty Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych.**

Podstawowe zasady ryczałtowego poboru podatku obrotowego pozostały **te same.** Ustalony on zostaje na dwa lata — 1936 i 1937 — obejmuje zaś płatników, którzy w r. bież. opłacali podatek w formie zryczałtowanej i których obrót roczny nie przekracza 50 tys. zł. Natomiast **zróżniczkowano tabelę, zawierającą podział ryczałtu na grupy przez powiększenie grup z 23 do 26.** Uwzględniono również bardzo istotny postulat samorządu gospodarczego o przedłużenie terminu, do jakiego płatnik ma prawo składać wnioski o zaliczenie go do innej grupy,niż ta, do której został zaliczony przez władze skarbowe. Poprzedni projekt pozostawiał płatnikowi na złożenie tego wniosku 7 dni, **obecny daje mu dni 14.**

Jak wiadomo, sprzeciw co do niewłaściwego zaszeregowania do grupy podatkowej stanowi podstawę pertraktacyj (ugody) urzędu skarbowego z płatnikiem, wskutek czego **przedłużenie terminu wnoszenia reklamacyj jest rzeczą bardzo istotną.**

W dalszym ciagu projekt dekretu postanawia, iż doręczenie płatnikowi wezwania do udziału przy rozpatrywaniu jego wniosku, musi być doręczone **na trzy dni przed terminem;** uznanie wniosku za całkowicie słuszny nie powoduje konieczności udziału płatnika przy rozpoznawaniu wniosku.

Z innych postulatów, zgłoszonych przez samorząd gospodarczy, min. skarbu uwzględniło częściowo projekt **rozszerzenia zakresu przedsiębiorstw, mogących korzystać z ryczałtowego wymiaru podatku obrotowego.** M. in. rozszerzono ryczałt na drobne młyny, wykupujące świadectwa przemysłowe VIII kat. Pozatem ustalono, iż **zmiana właściciela nie powoduje wyłączenia przedsiębiorstwa z ryczałtu.**

Nie wszystkie jednak wnioski samorządu gospodarczego zostały uwzględnione. **Utrzymane np. zostało pobieranie 15-procentowego dodatku nadzwyczajnego do podatku,** za zniesieniem którego wypowiedział się Zw. Izb Przemysłowo-Handlowych. Nie został również uwzględniony postulat, dotyczący ujawniania w taryfie wysokości obrotów oraz odpowiednich kwot przypadającego podatku.

Przywrócono natomiast **cztery kwartalne terminy płatności podatku,** zamiast projektowanych dwóch — półrocznych.

Marka niemiecka

nadal zniżkuje

W dniu wczorajszym **urzędowe giełdy pieniężne nie były już czynne.** Pierwsze poświąteczne zebrania giełdowe odbędą się w piątek, 27 b. m.

Na prywatnym rynku łódzkim obroty były nieznaczne, do tranzakcyj dochodziło rzadko, tak, iż wiele kursów notowano jedynie orjentacyjnie. **Dla walut tendencja była utrzymana, z wyjątkiem marki niemieckiej, która zniżkowała o dalsze 3 punkty** do 1.28 w żądaniu i 1.25 w płaceniu. Pozatem notowano: funt 26.20 w sprzedaży, 26.15 w kupnie, dolar 5.30 — 5.28, dolar złoty 9.02 — 9.00.

Z pośród papierów **słabsze były 5 proc. L. Z. m. Łodzi za r. 1933 i poż. budowlana.** Listy notowano po 48.00 w żądaniu i 47.50 w płaceniu, pożyczkę po 41.00 — 40.50. Po kursie utrzymanym notowana była poż. stabilizacyjna — 64.50 — 64.00 — i dolarówka 55.00 — 54.00.

Życie społeczne.

—o—

CHOINKI W ZJEDNOCZONYCH ZAKŁADACH K. SCHEIBLERA i L. GROHMANA.

W piątek, sobotę i niedzielę (dnia 20, 21 b. m.) odbyły się kolejno na terenie Z.Z. K. Scheiblera i L. Grohmana trzy choinki dla dzieci pracowników. Zgromadziły one około ... dziatwy.

W przedszkolu dzieci odegrały jasełkę, a ... Św. Mikołaj obdarował je podarkami i słodyczami.

W lokalu klubu pracowników urządzono w ... choinkę dla najbiedniejszych dzieci z terenu Zakładów, a w niedzielę dla dzieci członków klubu oraz innych miejscowych organizacyj ...nych.

Odegrane były tu na pięknie udekorowanej ... jasełki przez dzieci przedszkola oraz ... Młodzieży „Rodziny Rezerwistów" miejscowego XI Koła Zw. Rezerw., chóry dziecięce ... orkiestra XI Koła Zw. Rezerwistów urozmaicały czas rozbawionej dziatwie, defilującej ...ącej z chorągiewkami około choinki. Św. Mikołaj rozdawał podarki i słodycze.

Dzieci najbiedniejsze trzymały paczki z artykułami spożywczemi, materjałami i słodyczami wartości 10 zł. każda.

CHOINKA DLA NAJBIEDNIEJSZYCH DZIECI NA WIDZEWIE.

Społeczeństwo Widzewa kocha swoją dziatwę i wrażliwe jest na jej niedolę i potrzeby. ... z żywym oddźwiękiem spotkała się inicjatywa p. konsula Maksa Kona urządzenia wieczornicy gwiazdkowej dla najbiedniejszej dziatwy Widzewa, połączonej z obdarowaniem dzieci zabawkami i praktycznemi upominkami.

W dniu 22 grudnia b. r. w pięknie udekorowanej sali strażackiej Widzewskiej Manufaktury odbyła się wieczornica gwiazdkowa, którą ... podniosłem przemówieniem ks. kanonik ... Stańczak. Na program tej wieczorniny złożyły się: koncert orkiestry X-go oddziału ..., okolicznościowe sztuki sceniczne, deklamacje oraz solowe występy taneczne 9-letniej ...nalnej tancerki: Widzewianki Lesi To...ówny.

Wieczornicę zakończyło rozdawanie upominków gwiazdkowych, przyczem każde z 250 dzieci otrzymało komplet upominków, składający się z zabawek, słodyczy, żywności świątecznej, bielizny, ciepłego ubrania, ciepłych bucików, beretów i t. d.

SYLWESTER W „WESOŁEM MIASTECZKU".

Zabawy Sylwestrowe „Uzdrowiska" znane są z tego, że tam właśnie najlepiej można się bawić. Tym razem bal odbędzie się na ulicach i placach „Wesołego Miasteczka", gdzie na każdym kroku rozbawionych uczestników balu ...ać będzie nowa i pomysłowa niespodzianka i nowe, niewidziane dotąd atrakcje.

Dwie doborowe orkiestry przygrywać będą do tańca.

Przewidzianych jest również moc konkursów: na najpiękniejszą panią, najwytworniejszego pana, na „naj... skromniejszą toaletę i wiele ...

Niewielka ilość pozostałych biletów jest do nabycia w kancelarji Tow. „Uzdrowisko" przy ul. Cegielnianej Nr. 21 oraz w dniu balu w Filharmonji.

Wytworna Łódź spotka się w noc Sylwestrową w Filharmonji na balu p. n. „Wesołe Miasteczko".

Na fali radjowej

—o—

JERZY SULIKOWSKI GRA W RADJO.

Jerzy Sulikowski do swego programu wybrał utwory harmonizujące z nastrojem dnia: piękne Chórały Świąteczne — Bacha w opracowaniu Busoni'ego, „Boże Narodzenie" — ...zka Brzezińskiego „Ave Marie" Liszta, „Impromptu" — Schuberta. Koncert rozpocznie się o godz. 20,25 dnia 24 grudnia.

WIECZÓR WIGILIJNY — DICKENSA W TEATRZE WYOBRAŹNI.

Dnia 24 grudnia o godz. 18.50 Teatr Wyobraźni przypomni radjosłuchaczom słuchowisko „Wieczór wigilijny" oparte na wzruszającej powieści Karola Dickensa. Prostota i rzewność płynąca z tego utworu i jego bajkowy, wzruszający happy-end budzić muszą w każdem sercu uczucie tkliwości i współczucia dla tych wszystkich, którzy w dniu ...ym są smutni, biedni i sami. Postacie ...rów w słuchowisku odtworzą między innymi: Jan Bonecki, Franciszek Dominiak, Hele... ...czyńska.

NAJPIĘKNIEJSZY WIECZÓR — AUDYCJA RADJOWA DLA DZIECI.

We wtorek, dnia 24 grudnia o godz. 17.15 nadane będzie dla dzieci piękne, wzruszające słuchowisko Janiny Morawskiej, znanej autorki ...ej. Najpiękniejszy wieczór, wieczór wigilijny, kryje w sobie niepojęty urok i czar: ...ają się serca ludzkie — wszystko co żyje staje się lepsze. Miłość, którą Dzieciątko przynosi na ziemię, godzi wszystkich ze sobą. Słuchowisko zdobi piękna ilustracja muzyczna Feliksa Rybickiego.

„POLITYKA GOSPODARCZA".

Wyszedł z druku nowy numer „Polityki Gospodarczej". Zawiera on artykuły: Stanisława Lauterbacha p. t. „Rząd przeciwko gospodarce organicznej — oktrojowanie cen i podwójna moralność polityczno-gospodarcza w zagadnieniu karteli", Józefa Poniatowskiego — „Wieś ...".

PRACOWNIA GORSETÓW „DIVO".

W związku ze zbliżającym się sezonem karnawałowym znana w naszem mieście pracownia gorsetów „Divo", Piotrkowska 114, zaopatrzyła się w ostatnie modele pasów uwysmuklających ... wieczorowych oraz specjalnych modeli ...ów balowych (niewidocznych) La Truque ... Night.

Poczta przed Narodzeniem Chrystusa

Pierwsze listy, depesze, obwieszczenia i ...gazety

Pierwsze wiadomości, dotyczące podróży komunikacji i listów, są nader skąpe i wkraczają raczej w dziedzinę legendy, gdyż w owych oddalonych czasach, kiedy każdy żył tylko w obrębie własnej rodziny, na jednem i tem samem wciąż miejscu swego urodzenia i nigdy nie wykraczał poza obręb swojego sioła — o komunikowaniu się zapomocą listów mowy być nie mogło.

Z mgły zapomnianych stuleci wyłania się postać **gońca — posłańca.** Legendarna królowa Semiramida przez takich gońców przesyłała swe rozkazy asyryjczykom.

Jak głosi „Księga Królów", u izraelitów posłańcy **„latali z ważnemi sprawami królewskiemi we wszystkie strony świata.**

Pierwotne symbole, przesyłane cudzoziemcom za pośrednictwem gońców, lub gołębi, którym do łapek przyczepiano kawałki sierści umówionego koloru — te **pierwsze próby wyrażania zapomocą znaków myśli ludzkiej** — są zaczątkiem jednej z najciekawszych kart kultury ludzkiej — **historji piśmiennictwa.**

Historja stosunków pocztowych i rozwój piśmiennictwa są nierozdzielne.

Na kamieniu, cynie, korze drzewnej, skórze i glinie oraz liściach palmowych **— na wszystkiem, co człowiek mógł wykonać — rzeźbił on i kreślił pierwsze swe pisma.**

Gdy rozejrzano się w Londynie w bezcennych skarbach znalezionych w bibljotece Assurbanipala w Niniwie (założonej na 2300 lat przed Narodzeniem Chrystusa), a przewiezionych do Anglji, zdobyto dowody nie do obalenia, że **już wtedy znaną była organizacja poczty.** Na 10 tys. glinianych cegiełek były wyryte **zawiadomienia, depesze, a nawet swego rodzaju... gazety,** wszystko wyrażone pismem klinowem. Już wtedy gońcy skarżyli się na pudowej wagi przesyłki poczty faraonów. Starożytni Egipcjanie również prowadzili korespondencję i to bardzo obszerną. A jednak dokładnych wiadomości o początkach poczty niema i nigdy już prawdopodobnie nie będzie.

To tylko jest wiadome, że starożytni Egipcjanie bardzo chętnie pisywali listy, czego dowodzi wielka ich liczba, jaka się przechowała do naszych czasów.

Twórca państwa perskiego, Cyrus (558 — 629) **wprowadził gońców konnych,** którzy przewozili wiadomości z rezydencji królewskich, jak: Suzy, Babilon i Ekbatana. Droga pocztowa od Sard do Suz, długości około 2000 km., **była podzielona na 111 stacyj.** Monarchowie greccy używali do komunikowania się ze swymi dowódcami wojskowymi i kapłanami **paska skórzanego, który zawijano spiralnie na kij.**

Po napisaniu odpowiedniego zawiadomienia, pasek zdejmowano z kija i wysyłano pod pożądanym adresem.

Ażeby odczytać, co było napisane na pasku, trzeba było nawinąć go na kij takiej samej długości.

„PRZEPISY I UPROSZCZENIA MELDUNKOWE".

W najbliższych dniach ukaże się bardzo pożyteczna książka p. t. „Przepisy i uproszczenia meldunkowe w Łodzi", w opracowaniu p. Adama Wysockiego, naczelnika biura ewidencji ludności.

Książka ta da szczegółowe objaśnienia uproszczeń meldunkowych, które będą obowiązywały od 1 stycznia 1936 roku. Są w niej również zawarte praktyczne wskazówki i komentarze, dotyczące wykonywania przepisów meldunkowych, sposobu prowadzenia meldunków, wraz z przykładami wypełniania kart meldunkowych.

Osoba autora, znakomitego fachowca w dziedzinie ewidencji i kontroli ruchu ludności, daje gwarancję, iż wskazówki, zawarte w książce będą dla ogółu ludności bardzo pożyteczne i miarodajne. Książka będzie miała wielkie znaczenie dla administratorów domów i wszystkich osób, na których ciąży obowiązek meldunkowy.

„KSIĘŻNICZKA CZARDASZA" PODBIŁA FRANCJĘ. NAJNOWSZY PRZEBÓJ FILMOWY PARYŻA.

(Korespondencja własna)

Paryż, w grudniu.

Nienotowany sukces i wielkie poruszenie w kołach filmowych i wśród publiczności wywołała tu wyświetlana w największych kinoteatrach stołecznych „Księżniczka Czardasza". Od dawna nie pamięta się w Paryżu, by którakolwiek gwiazda filmowa przyjęła się tak odrazu, jak to ma miejsce z Martą Eggerth, zwaną tu powszechnie „słowikiem ekranu". Piękne fotogeniczne warunki, prześliczny głos, wdzięk i walory artystyczne Marty Eggerth podbiły Paryż, wszystkie seanse są wypełnione do ostatniego miejsca, a przeboje z tej uroczej operetki filmowej śpiewają wszyscy na bulwarach. Krytyka fachowa największych i najpoważniejszych pism paryskich, nie szczędzi słów uznania artystom i wyraża się w największych superlatywach zarówno o grze Marty Eggerth, jak i o zmontowaniu i udźwiękowieniu całości. „Księżniczce Czardasza" rokują długi żywot na ekranach paryskich, zaś Martę Eggerth nazywają wszyscy jednogłośnie czołową gwiazdą ekranów europejskich, która niezadługo podbije i drugą półkulę, i **rozpocznie swój zwycięski pochód za oceanem.**

WAŻNE DLA WŁAŚCICIELI PRZEDSIĘBIORSTW.

Jedynie kilka dni jeszcze dzieli nas od zakończenia roku; sprawa księgowości staje się zatem dla przedsiębiorstw pilną.

Każdy postępowy przedsiębiorca bezwzględnie interesuje się systemem najlepszym, wobec czego wskazuję uprzejmie ponownie na tę rzeczywistość, iż z pośród nowoczesnych systemów największem uznaniem cieszy się system przebitkowy szwajcarski. Przez kompetentne czynniki system ten uważany jest za najpraktyczniejszy i temu przypisać należy jego rozpowszechnienie na całej kuli ziemskiej.

Przekształcenie względnie zaprowadzenie księgowości jest sprawą ważną, wobec czego należy tę sprawę powierzyć osobie kompetentnej.

Kto więc chce buchalterję uprościć i udoskonalić, jak również zaoszczędzić czasu i pracy, niechaj przechodzi na skróconą księgowość szwajcarską i zwróci się do O. R. Pfeiffera, Łódź, Kopernika 57, tel. 166-83.

OFIARY.

Na Komitet Pomocy dla Najbiedniejszych.

1) Zamiast życzeń noworocznych:

Henryk Barciński	15 zł.
Stefan Barciński	15 zł.
Kazimierz Barciński	10 zł.
A. i M. Z. Gurowiakowie	3 zł.

2) Na Czerwony Krzyż:

Hela Orzech	1 zł. 35 gr.

KIEDY PÓJDZIEMY DO „TABARINU"?

Dziś, w wigilję Bożego Narodzenia, lokal „Tabarin", tak samo jak wszystkie inne lokale rozrywkowe, nie będzie czynny. Jutro, w środę, w „Tabarinie" odbędzie się od godz. 10 wiecz. dancing z pełnym programem artystycznym i występami orkiestry. Fajfu — nie będzie.

Pojutrze, w drugi dzień świąt, odbędzie się o 5.15 fajf z pełnym programem artystycznym, a wieczorem, jak zwykle, dancing, na którym zabawa przeciągnie się do rana.

A więc kto chce się doskonale zabawić w święta, niech uda się jutro wieczorem o 10-ej do lokalu „Tabarin".

Gwarancją dobrej zabawy jest doskonały program artystyczny, w którym udział biorą najlepsze siły. Didi Spasowa, fenomenalna tancerka bułgarska zachwyca wszystkich swym pięknym tańcem, a duet Gonda et Irena wzbudza podziw swą mistrzowską rewją stepu i charakterystycznemi obrazkami.

Podoba się także bardzo duet Ney i tancerka charakterystyczna Sonja Milska.

W przerwach między numerami publiczność spędzi czas na tańcu, do którego przygrywa doborowa orkiestra Weinrota.

Pociąg do Worochty nie będzie uruchomiony

Dyrekcja okręgowa kolei państwowych w Warszawie, zawiadamia, że wobec zebrania się małej ilości uczestników na zapowiedziany pociąg popularny z Warszawy i Łodzi do Worochty, pociąg ten w dniu 23 grudnia r. b. o godz. 17.08 nie będzie uruchomiony. Posiadacze kart uczestnictwa zostaną przewiezieni w pociągach, objętych stałym rozkładem jazdy, w wagonach otablicowanych literami a i b, według następującego programu: odejście z Warszawy 23 grudnia o godz. 21, przyjście do Worochty dnia 24 grudnia o godzinie 12.10. — Spowrotem odejście z Worochty dnia 26 grudnia o godzinie 14.46, przyjście do Warszawy 27 grudnia o godz. 9.46.

Na froncie robotniczym

Wczoraj rano w fabryce **S. Bornsteina przy ul. Wólczańskiej 51** wybuchł strejk, połączony z okupacją sal fabrycznych spowodu wydalenia przez firmę delegata związkowego. Inspektorat pracy zwołał natychmiast konferencję w tej sprawie, nie dała ona jednak pozytywnego rezultatu.

***

W fabryce pończoch **Kałowskiego, przy ul. Gdańskiej 130** trwał od czterech dni strejk okupacyjny robotników, domagających się wypłacenia zaległości w zarobkach. W wyniku konferencji, która odbyła się wczoraj w inspekcji pracy, firma wypłaciła natychmiast część zaległości, to też strejk został przerwany.

***

Czeladnicy zakładów masarskich w Łodzi zwrócili się do inspekcji pracy, prosząc o dokonanie **kontroli w zakładach masarskich,** ponieważ stwierdzono ostatnio liczne wypadki nieprzestrzegania umowy zbiorowej oraz ustawodawstwa społecznego. Zwłaszcza zatrudnianie pracowników powyżej 10 godzin dziennie jest na porządku dziennym. Kontrola przeprowadzona będzie po świętach.

***

Wczoraj w okręgowej inspekcji pracy odbyła się druga skolei konferencja w sprawie **likwidacji strejku chałupników** w wytwórniach bielizny. Nie dała ona również dodatniego rezultatu, wobec czego strejk trwa nadal.

Kronika radjowa

„KŁOPOTY ŁÓDZKIEGO DZIENNIKARZA".

Rano, ledwo otwieramy oczy sięgamy po gazetę, zaciekawieni wydarzeniami miasta, państwa i świata. Jest to pierwsza czynność wielu z nas. Wiemy, że wielka płachta dziennika potrafi zaspokoić naszą ciekawość zarówno w dziedzinie politycznej, gospodarczej jak i społecznej.

Rzadko się jednak zastanawiamy nad tem, ile trudu, niesłychanych zabiegów i trudności muszą zwalczyć ci, którzy swoją codzienną pracą zapełniają szpalty pism codziennych, aby poinformować czytelnika o wydarzeniach. Kłopoty dziennikarza są nieraz fantastyczne. Ale zawsze potrafi z nich wybrnąć ażeby spełnić do końca swój obowiązek zawodowy.

Z tego też względu do bardzo ciekawych pogadanek zaliczyć należy reportaż red. Stanisława Rachalewskiego, który w drugi dzień świąt to znaczy w czwartek, 26 grudnia o godzinie 12.03 wygłosi reportaż p. tyt. „Kłopoty Łódzkiego Dziennikarza". W reportażu autor opowie radjosłuchaczom o trudnościach na jakie natrafia dziennikarz w spełnianiu swych obowiązków zawodowych.

MIGAWKI REGJONALNE — NA CAŁĄ POLSKĘ.

W czwartek, 26 grudnia o godzinie 15.30 Polskie Radjo nadaje zbiorową audycję wszystkich rozgłośni p. t. „Migawki regjonalne". Będzie to audycja słowno - muzyczna obrazująca poszczególne regjony polskie.

Łódź w audycji tej da swój ciekawy i charakterystyczny obrazek ukazujący środowisko robotnicze na tle pewnego rodzaju żartu. Fragment łódzkich migawek regjonalnych przygotował p. Antoni Kasprowicz.

DZIECI ŁODZI ŚPIEWAJĄ KOLENDY.

W ramach audycji ogólnopolskiej, w czwartek 26 grudnia o godzinie 19.10 Rozgłośnia Łódzka da audycję muzyczną, w której dzieci łódzkie śpiewać będą kolendy.

W audycji tej weźmie udział Chór Żeński Państwowego Gimnazjum Żeńskiego z Łodzi z tow. zespołu instrumentalnego.

Kolejno usłyszymy dzieci Lwowa, później Krakowa, Katowic, Wilna, Łodzi, Poznania, Torunia i Warszawy.

Do akt. Nr. Km. 1989/35.
OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, Dowborczyków 26, na zasadzie art. 602 K. P. C ogłasza, że w dniu 10 stycznia 1936 r. o godz. 13—15 w Łodzi, przy ul. Cegielnianej Nr. 96 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: kredens dębowy, zegar regulator, lustro tremo, otomana, stół dębowy, jeden fotel i pięć krzeseł dębowych, radjoodbiornik 4-ro lampowy z głośnikiem, dwie szafy dębowe, dwa kontuary, dwie szafy sklepowe, oszacowanych na łączną sumę zł. 615.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 grudnia 1935 r.
Komornik:
(—) STEFAN GÓRSKI.
Sprawa Jachima Sztajnberga p-ko Józefowi Wasilewskiemu.

Do akt Nr. Km. 1695/35.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 6-go Stefan Górski, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Dowborczyków Nr. 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 7 stycznia 1936 r. o godz. 13—15 w Łodzi, przy ulicy Kilińskiego 13, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: fortepian, kredens dębowy, lustro tremo, stół dębowy, dwa fotele i sześć krzeseł dębowych, otomana, szafa do garderoby, dwa biurka dębowe, oszacowanych na łączną sumę zł. 2.050.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 19 grudnia 1935 r.
Komornik:
(—) STEFAN GÓRSKI.
Sprawa Alberta Breyera p-ko Alfredowi Voglowi.

Do akt Nr. Km. 2607/XI/35.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go **Tadeusz Łokuciewski,** zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej Nr. 77 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1935 r. o godz. 12-ej w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej Nr. 45 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: chustek wełnianych, pledów wełnianych podróżnych, materjału wełnianego, kasy ogniotrwałej, 3-ch biurek dębowych, maszyny do pisania oraz szali wełnianych, oszacowanych na łączną sumę zł. 2198.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 12 grudnia 1935 r.
Komornik:
w/z. ST. GÓRSKI.

Do akt Nr. Km. 1078/XI/35.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go **Tadeusz Łokuciewski,** zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej Nr. 77 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1935 r. o godz. 13-ej w Łodzi, przy ul. Ogrodowej Nr. 2 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: chustek bawełnianych, chustek pluszowych, szali wełnianych, chustek z sztucznego jedwabiu, chustek białych drukowanych i chustek bawełnianych kolorowych, oszacowanych na łączną sumę zł. 1.012.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 9 grudnia 1935 r.
Komornik:
w/z. ST. GÓRSKI.

Do akt. Nr. Km. 2371/XI/35 r.
Km. 2707/XI/35 r.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go **Tadeusz Łokuciewski,** zamieszkały w Łodzi, przy ul. Wólczańskiej Nr. 77 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1935 r. o godz. 14-ej w Łodzi, przy ul. 11-go Listopada Nr. 9 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: pończoch damskich bawełnianych, skarpetek męskich bawełnianych, skarpetek „tenisówek", mebli i żyrandola niklowanego, oszacowanych na łączną sumę zł. 3.200.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 11 grudnia 1935 r.
Komornik:
w/z. ST. GÓRSKI.

Do akt Nr. Km. 2453/34 r.
OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi rew. 13-go zamieszkały w Łodzi, przy ul. Aleja 1-go Maja Nr. 34 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 grudnia 1935 r. o godz. 12-ej w Łodzi, przy ul. Żeromskiego Nr. 46 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny do szycia, maszyny do pisania, lichtarza srebrnego, kredensu, szafy i radjoodbiornika 4-ro lampowego, oszacowanych na łączną sumę zł. 510.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 9 grudnia 1935 r.
Komornik: (—) ST. DULKOWSKI.
Sprawa Lemela Szejwalda p-ko Herszowi Hermanowi Myśliborskiemu.

Do akt Nr. Km. 1930/35/VII.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 7-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Żwirki Nr. 26 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 30 grudnia 1935 r. od godz. 11-ej w Łodzi, ul. Pomorska 43, u Jakóba Fuksa — właśc. f-my „Trójkąt Budowla" odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: maszyny nawijarki na 24 szpulki oszacowanych na łączną sumę zł. 700.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 10 grudnia 1935 r.
Komornik: (—) K. SOBOLEWSKI.

Do akt Nr. Km. 3668/35.
OBWIESZCZENIE

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 9-go, zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 35 m. 13, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 31 grudnia 1935 r. od godz. 12 w Łodzi, przy ul. Piekarskiej Nr. 27, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: samochodu, bryki do przewożenia materjałów, rolwagi, kasy ogniotrwałej i 5 foteli wiedeńskich, oszacowanych na łączną sumę zł. 1050.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 11 grudnia 1935 r.
Komornik:
(—) EDMUND KOROCZYCKI.
Sprawa Skarbu Państwa p-ko Herszowi Górnemu.

OGŁOSZENIE O LICYTACJI.

Podaje się do wiadomości, iż w dniu 29 stycznia 1936 roku, w sali Nr. 9 Sądu Grodzkiego przy ul. Trembackiej Nr. 18 o godz. 11-ej odbędzie się publiczna sprzedaż, przy znacznie zniżonych cenach wywoławczych następujących parcel, należących do

AKC. TOW. PRZEM. JULJUSZA HEINZEL

a mianowicie:

parcel Nr. Nr. 15 i 18 przy ul. Sienkiewicza Nr. 149/157

parcel Nr. Nr. 12, 13/1, 13/2 i 13/3 przy ul. Nowoprojektowanej bocznej od ul. Brzeźnej

parcel Nr. Nr. 13/4, 13/5, 13/6 i 13/7 przy ul. Brzeźnej

parceli fabrycznej Nr. 2 — Centrali, przy ul. Nowoprojektowanej bocznej od ul. Sienkiewicza 49.

Bliższych informacji udziela biuro przy ul. Piotrkowskiej 104

J. B. LANGE, Adwokat.

Kupno i sprzedaż

ZŁOTO, srebro, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny. — I. Fijałko, Piotrkowska 7.

KUPIĘ okazyjnie 2 fotele klubowe, kryte skórą. Oferty do Republiki pod „E. B."

SANKI okazyjnie tanio poszukiwane.— Oferty z podaniem stanu pod „Korzystna cena" do administracji.

MASZYNA do pisania „Remington" model 12, prawie nowa, sprzedam tanio. Oferty do „Republiki" pod „Remington".

APTEKĘ wiejską bardzo tanio sprzedam, Poste-restante Jadwiga, Szymczak.

SKŁADD APTECZNEGO koncesję kupię lub cały. Oferty z ceną wyczerpujące sub: „Skład Apteczny".

PIANIO I FUTRO damskie tanio kupię. Cena. Adres do admin. „Republ." pod „Zaraz".

SPOWODU wyjazdu zagranicę, okazyjnie do sprzedania Kino na przedmieściu Łodzi Oferty „Kino".

STOŁOWY, lampa, urządzenie kuchenne oraz inne sprzęty tanio do sprzedania, 11 Listopada 47 m. 12. Zastać od godz. 11—1-ej.

STOŁOWE urządzenie stylowe, modne, efektowne, okazyjnie do sprzedania. Zamenhofa 16 m. 1.

ROLWAGA parokonna w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość w ekspedycji węgla firmy „Elbor", Kilińskiego 70.

OKAZJA! Stołowy pokój, lampa, maszynka gazowa dwupłomienna oraz wózek dziecięcy do sprzedania z powodu wyjazdu, Pomorska 41-a m. 64.

Posady

MASZYNISTKA przyjmuje przepisywanie na maszynie do domu. Ceny b. niskie. Wiadomość tel. 101-11.

POSZUKIWANY biuralista w wieku lat 20—25 do większego przedsiębiorstwa. Oferty piśmienne składać do dnia 28 b. m. pod „KOD".

LEKARZ-DENTYSTA rutynowany, poszukiwany. Oferty sub: „Spólnik" do administracji. 29

POTRZEBNA inteligentna wychowawczyni (izr.) z referencjami do 2-letniej dziewczynki. Zgl. Zawadzka 16-a m. 7.

POTRZEBNY pracownik fryzjerski M. Stambułka, Narutowicza 22.

BUCHALTER podatkowiec na stanowisku ma wolne godziny wieczorne. Telefon 234-58. 27

POTRZEBNA zdolna wykwalifikowana panna do pracowni sukien, R. Frajdenrajch, Piotrkowska 8.

DYPLOMOWANA freblanka, zdolna wychowawczyni przyjmie kondycję całodzienną półdniową. Specjalność — opiekę dziećmi trudnemi. Telef. 157-49.

Zagubione dokumenty

EDWARD FUCHS zgubił bilet tramwajowy ulgowy Nr. 454 Marszałkowska 17.

ZGUBIONO 2 weksle już wykupione zł. 200.— pł. 2/12 i zł. 200.— pł. 4/12, wystawca R. J. Gurt. Nowomiejska 31, zlec. M. Gurt. Weksle powyższe unieważnia się i uprasza się o doręczenie wystawcy.

ZGUBIONO następujące weksle po zł. 100.— M. Szneier, zlecenie Sz. Kramer pł. Skidel dnia 15.3 1936; 2) ...i. Cukier zlecenie S. Awohl Nowy Dwór Modlina 22.3 1936; 3) J. Elfandowicz zł. Lenczner pł. Zakroczym. pł. dnia 31.12 1935 r. Weksle powyższe unieważnia się. Zwrot za wynagrodzeniem A. Landau, Łódź, Piotrkowska Nr. 37.

Lokale

Rozmaite

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretarjat Redakcji 127-24. dział miejski: 133-23; dział gospodarczy: 211-66; dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika": 68-148.

PRENUMERATA „REPUBLIKI"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm × 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm.

CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie 1 — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.—. Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr., najmniej zł 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. — Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.